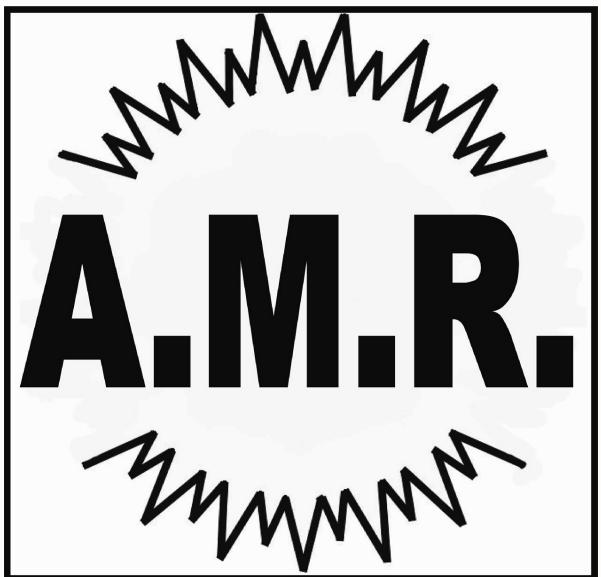

МАСЕДОНЕАНУЛ МАКЕДОНЕЦОТ

*Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од
Романија*

Година XXI- 243-245 број - 26 Декември 2021
Anul XXI - Numărul 243-245 - 26 Decembrie 2021

Concursul
de
literatură

**Alexandru
Macedonski**
ediția a VIII-a

ЕСЕНСКИТЕ ТРАДИЦИИ И ОБИЧАИ ВО МАКЕДОНИЈА

Мирисот на печени костени, варена тиква, топол ајвар и кркавите лисја го најавуваат според мене, најубавото годишно време, есента.

Една од најстарите и највкусните македонски традиции во есен е подготовката на зимници, подрумот и оставата полни со тегли со шарен зеленчук, ајвар за зимските утра, лутеница и малиџано, секако незаменимите кисели краставички и туршија за мезе со чашка ракија.

Секоја есен, домаќините од скоро секоја македонска куќа, заедно со своите најблиски ја подготвуваат зимницата. Во денешно време иако и во зима сите овие производи можат да се купат во marketите, а постои и широка понуда, повеќето македонци викаат дека од домашната зимница нема повкусна. Затоа есента е период на зимницата, кога се попнат пазарите со многу пипер, домати и модри патлиџани, кога се бараат рецепти од баба и кога се викаат соседите на помош за лулење и

TRADIȚIILE ȘI OBICEIURILE DE TOAMNĂ ÎN MACEDONIA

Mirosul de castane prăjite, de dovleac fierb, de aivar cald și frunze uscate anunță, după părerea mea, cea mai frumoasă perioadă a anului, toamna. Una dintre cele mai vechi și mai delicioase tradiții macedonene de toamnă este pregătirea conservelor pentru iarnă, moment în care boxele și cămările vor fi umplute de borcane cu legume colorate, aivar pentru diminetile de iarnă, luteniță și maligiano, desigur castravetișii murați care sunt de neînlocuit și murăturile folosite ca aperitive la un pahar de rachiu.

În fiecare toamnă, gazdele din aproape fiecare casă macedoneană, împreună cu cei dragi, se pregătesc pentru a realiza bunătățile pentru iarnă. În zilele noastre, deși acum în perioada iernii toate aceste produse pot fi cumpărate de la magazin și există o ofertă bogată, majoritatea macedonenilor spun că nu există nimic mai gustos decât conservele făcute în casă. De aceea toamna este perioada când se realizează bunătățile culinare pentru iarnă, când piețele sunt pline cu o mulțime de ardei, roșii și vinete, când se caută

припрема на ајварот. Традицијата на правење на зимници е една од најдлабоко вкоренетите во македонската срж, каде што освен правење зимница, овие традиции се моменти кога се собира целото семејство заедно со пријателите, се поминуваат прекрасни мигови со најблиските, се работи заедно, сложно и вредно, за во текот на зимата полиците да се полни со тегли.

Во есен се приготвуваат следниве зимници: домашен ајвар, лутеница, маличано, пиперки, кисели краставички и киселе зелка.

Ајварот, лутеницата, маличано, печените пиперки и киселите краставички се незаменлив дел од македонската кујна и трпеза, а нивната подготвока е заеднички вложен труд на целото семејство.

Ајварот: Македонскиот кавијар“ е најтрадиционната македонска зимница, дел од секоја трпеза, посебно во зимските денови комбинирана со солено тврдо сирење и топол планински чај.

Лутеница: Ако ајварот е најважниот и првиот што се приготвува, тогаш лутеницата е втората најважна во македонската зимница. Одличен микс од домати и пиперки помалце или повеќе лути, секоја фамилија ја приготвува од зависност на својот вкус.

рећете бунicii și când vecinii solicită ajutor în decojirea ardeiului copt și pregătirea aivarului.

Tradiția legată de pregătirea bunătăților pentru iarnă este una dintre cele mai adânc înrădăcinate în nucleul culturii imateriale macedonene. Pe lângă pregătirea preparatelor pentru iarnă, această tradiție reprezintă momentul în care întreaga familie se adună împreună cu prietenii, când se petrec momente minunate cu cei dragi. Macedonenii lucrează împreună, armonios și cu mult elan, pentru a avea pentru anotimpul rece rafturile pline cu borcană cu bunătăți.

Toamna se pregătesc următoarele bunătăți: aivar de casă, luteniță, maligiano, ardei, murături și varză murată.

Toate acestea sunt preparate care nu trebuie să lipsească din nicio bucătărie macedoneană, iar pregătirea lor reprezintă un efort comun al întregii familii.

Aivarul sau „Caviarul macedonean“ este tradiționala “zacuscă” macedoneană, care se pune pe fiecare masă, mai ales în zilele de iarnă și se mănâncă combinat cu telemea veche și ceai fierbinte de munte.

Luteniță: Dacă aivarul este cel mai important preparat pentru iarnă, și primul care este pregătit, atunci luteniță este cel de al doilea cel mai important preparat al culturii culinare macedonene.

Малицано: Третото место му припаѓа на малицаното, зимница подготвена од модри патлиџани и микс на пиперки.

„Печи-гмечи“ пиперки: Ова е уште еден вид на зимница, која во зимските денови е перфектна замена за свежа салата која се конзумира за ручек или вечера. Се приготвува од печени пиперки со многу лукче и магданос.

Подолу ќе најдете дел од неколкуте рецепти за приготвување македонска зимница.

Ајвар:

потребни намирници:
30кг благ пипер

Un amestec de roșii și ardei, mai mult sau mai puțin iuți, cu un gust excelent, este pregătit de fiecare familie în funcție de preferințe.

Maligiano: locul trei aparține vinetelor, maligiano este o "zacusă" preparată dintr-un amestec de vinete și ardei.

“Copt-zdrobit”, acesta este un alt tip de conservă de iarnă și este un substitut perfect pentru o salată proaspătă care se poate consuma la prânz sau cină. Se prepară din ardei copti cu mult usturoi și păstrunjel proaspăt.

Mai jos veți găsi câteva rețete pentru pregătirea binecunoscutelor bunătăți macedonene.

1кг лут пипер

2,5 л масло за јадење

3кг модар патлиџан

100гр шеќер

200гр сол/или по вкус

Начин на подготвока:

Пиперките се мијат, печат, лупат и мелат. Модриот патлиџан се пеке во рерна, а потоа се лупи и меле. Прво се става измелениот пипер во тенџере и се остава да изврие. Постепено се додава маслото за јадење. Потоа се додаваат и измелените модри патлиџани. Се меша постојано и се додава масло по потреба. На крај се додаваат солта и шеќерот.

Лутеница:

потребни состојки:

12кг црвен пипер

6кг црвени домати

700мл масло за јадење

300гр алкохолен оцет

400гр шеќер

6 супени лажици сол

3 китки магдонос

4 главици лук

Феферонки

Aivar:

Ingrediente necesare:

30 kg de ardei dulci

1 kg ardei iuți

2,5 litri de ulei pentru gătit

3 kg vinete

100 g zahăr

200 g sare / sau după gust

Mod de preparare:

Ardeii se spală, se coc, se curăță și se dau prin mașina de tocata. Vinetele se coc la cuptor, apoi se curăță și se dau prin mașina de tocata. Mai întâi, puneti ardeiul într-o cratiță și lăsați-l să se distuie. Adăugați treptat uleiul pentru gătit. Apoi adăugați vinetele. Se amestecă constant și se adaugă ulei după cum considerați necesar. La final se adaugă sarea și zahărul.

Luteniță:

Ingrediente necesare:

12 kg ardei roșii

6 kg roșii

700 ml ulei pentru gătit

300 ml oțet din vin

400 g zahăr

6 linguri sare

3 legături de pătrunjel

начин на подготвка:

Доматите се печат во перна, а потоа се вадат лушпите и се сечкаат. Пиперките се печат, лупат, па се сечкаат на долги ленти. Маслото за јадење, оцетот и шеќерот се мешаат и се зовриваат околу три минути во големо тенџере. Потоа се додаваат исечканите домати и пиперки. Се пржи убаво околу еден час, а потоа се додаваат ситно сечканите лук и магданос и се зачинува со сол по вкус. Готовата зимница се собира во стоплени тегли, а потоа, во секоја се додаваат феферонки, кои ќе ѝ ја дадат на лутеницата причината за нејзиното име. Во зависност од вашиот вкус можете да додадете повеќе или помалку лути пиперчиња.

Меѓу поголемите есенски празници поврзани со домашни служби спаѓа и празникот Митровден што се празнува во спомен на светиот великомаченик Димитриј Солунски, наречен уште и чудотворец и мироточив. Овој празник меѓу народот е познат како Митровден и се празнува на 8 ноември според новиот (или на 26 октомври според стариот) календар. Официјално празникот го дели летниот од зимскиот период. Се кажува дека на овој ден

4 cătei de usturoi

Mod de preparare:

Rosiiile se coc la cuptor, apoi se decojesc și se dau prin mașina de tocăt. Ardeii se coc, se presează, se curăță și apoi se tăie în fâșii lungi. Se amestecă uleiul pentru gătit, oțetul și zahărul și se fierbe totul timp de aproximativ trei minute într-o cratiță mare. Apoi se adăugă rosiile și fâșiiile de ardeii. Se prăjesc bine, aproximativ o oră, apoi se adaugă usturoiul și păstrunjelul tocăt mărunt și se condimentează cu sare după gust. Zăcuștei astfel preparate i se adaugă ardeii iuți tăiați mărunt, se amestecă ultima dată bine și se pune în borcane încălzite. În funcție de cum doriti, puteti adauga mai mult sau mai puțin ardei iute.

Printre marile sărbători ale toamnei se află și sărbătoarea Mitrovden, care este sărbătorită în memoria sfântului mare mucenic Dimitrie Solunski, numit și făcător de minuni și purtător de mir. Această sărbătoare este cunoscută popular ca Mitrovden și este sărbătorită pe 8 noiembrie conform calendarului pe rit vechi sau 26 octombrie conform calendarului ortodox român. Oficial această zi este ziua care face trecerea de la toamnă la iarnă. Moaștele Sfântului Dimitrie se află

завршува летниот и започнува зимскиот период од годината. Моштите на Св. Димитрија се наоѓаат во Солун.

Дел од есенските обичаи се и обичаите од Охридско поточно свадбите во Скребатно кои специјално се случувале во есен и зима кога се враќале дома печалбарите. Кон свадбата во Скребатно отсекогаш се гледало како на најсвечен и најрадосен чин во животот. Затоа кон организирањето на свадбата се пристапувало мошне сериозно и одговорно, со желба задоволството на сватовите да биде на достојно ниво. Поранешните морални норми не дозволувале да се сртнат момчето и девојката пред свадбата. Тие можеле само со погледи да си дадат до знаење дека можат да припаѓаат еден на друг, а конечниот збор го имале родителите. Врската се воспоставувала преку стројникот кој доаѓал во куќата на девојката за да ги праша родителите дали им е за мажење и дали ќе ја дадат за момчето што го испратило. Доколку се потврди тоа, се прави свршувачката, на која се разменуваат прстени и други подароци и се договораат детали за свадбата.

în Salonic.

Parte a obiceiurilor de toamnă sunt și obiceiurile din regiunea Ohrid, mai precis nunțile din Skrebatno, care aveau loc mai ales toamna și iarna când muncitorii plecați în străinătate se întorceau acasă. "Nunta din Skrebatno" a fost întotdeauna privită ca cel mai solemn și mai vesel eveniment al toamnei. De aceea, organizarea "nunții" a fost abordată în mod serios și responsabil, din dorința ca satisfacția invitaților la eveniment să fie la un nivel maxim.

Normele morale din vremurile de demult nu permiteau băiatului și fetei să se întâlnească înainte de nuntă. Ei puteau arăta doar din priviri că își apartin unul altuia, iar părinții aveau ultimul cuvânt. Relația era stabilită prin intermediul "stroinicului", mediatorul căsătoriei care venea la casa fetei pentru a-i întreba pe părinți dacă fata este de dat în căsătorie și dacă o vor da băiatului care l-a trimis. Dacă acest lucru era confirmat, se făcea logodna, se făcea schimbul de inele și alte cadouri și erau convenite detaliile nunții. Deși cuvântul era dat și logodna era făcută, fata și băiatul nu aveau voie să se vadă și să se

Иако зборот и свршувачката биле договорени, девојката и момчето не смееле да се гледаат и да се скреќаваат до свадбата. Свадбите во Скребатно обично се правеле во есенските и зимските денови кога веќе немало работа по нивите и плус тогаш се враќале дома печалбарите.

Свадбата се најавувала уште во четвртокот, кога кај идниот зет се развејувал бајракот. Свадбите во Скребатно обично се правеле во есенските и зимските денови кога веќе немало работа по нивите и плус тогаш се враќале дома печалбарите. Свадбата се најавувала уште во четвртокот, кога кај идниот зет се развејувал бајракот. Во саботата, преку денот, блиски млади роднини на зетот минуваат од кука на кука низ целото село да ги канат лукето од селота на свадба безразлика дали се роднини или обични соседи. Вечерта кај зетот се меси „сваќата“. Ја замесува дете со прстенот од зетот, за да се раѓаат машки деца. Сваќата се носи утредента кај невестата каде што се заигрува и се крши на парчиња од кои земаат сите присутни, особено младите. Се прави веселба со музика, со која другарите го

întâlnească până la nuntă.

Nunțile din Skrebato se țineau de obicei în perioada de toamnă - iarnă, când nu se mai lucra pe câmp și muncitorii migranți se întorceau acasă. Nunta era anunțată începând de joi, când viitorul ginere flutura drapelul tradițional. Sâmbăta, în timpul zilei, rudele și apropiații mirelui mergeau din casă în casă în tot satul pentru a-i invita pe oamenii din sat la nuntă, indiferent dacă sunt rude sau vecini. Seara, la casa mirelui, soacra mare frământa turta de nuntă. Coca era frământată de un copil care purta inelul mirelui, astfel încât să se nasă multi copii de sex masculin. A doua zi, turta era adusă la mireasă unde se începea un dans și se rupea turta în bucăți, și se împărtea tuturor celor prezenți, în special tinerilor. Începea o petrecere cu muzică, muzică cu care prietenii mirelui îl trimiteau pe acesta acasă la mireasă a doua zi. La mireasă acasă turta se frământa a doua zi, duminică, de către prietenele acesteia. Turta era dusă apoi la casa mirelui unde la fel se începea un dans și se rupea turta în bucăți mici pentru toți cei prezenți.

Când era luată mireasa din casa ei și dusă la casa mirelui, era întâmpinată de soacra mare cu o tavă în care era pusă o pereche de chiloți

испраќаат својот другар во брак. Кај невестата сваќата се меси утредента во неделата, од страна на нејзините другарки. Таа се заигрува во куќата на зетот, при што се крши на парчиња за присутните.

Кога се зима невестата и се носи во куќата на зетот, ја пречекува свекрвата во тепсија, во која има машки гаки. Невестата стапнува во тепсијата, а свекрвата и става два пешника леб под мишките и волна и сукало на појасот и ја понесува кон дома. На куќниот prag невестата со прстите намачкани со мед, над вратата, три пати прави крст и под јарем влегува внатре. Најнапред свекрвата ја удира со главата од тланикот за да седи дома, а потоа и дава сито да засее над ношвите, за да биде работна домаќинка.

Откако невестата се затвара со младоженецот во нивната одаја, на вратата се кршат грнци, за да се раѓаат што повеќе деца.

Утредента кај свекрот и кумот се носи невестинската кошула. Доколку невестата била невина и чесна се дава топла ракија.

Свадбата завршува со носењето на невестата на вода, каде што ги дарува роднините за зетот. Сите изведби на обредите се придружени со соодветни обредни песни.

МАКЕДОНСКИОТ ФОЛКЛОР ПОВТОРНО НА СЦЕНите ВО КРАЈОВА

На 1-и август 2021 година, во летната градина во паркот Романеску, ансамблот Сонце се престави на сцената од паркот со изведби во кои беа вклучени традиционални македонски ора и песни од областа Галичник. Ја користиме оваа прилика да ја претставиме и направиме областа Галичник позната на пошироката јавност во Романија.

Манастирот Свети Јован Бигорски

Манастирот Свети Јован Бигорски - Манастирот Свети Јован Бигорски е средновековен православен манастир кој се наоѓа во западна Македонија, на патот што ги поврзува Гостивар и Дебар, во околината на малото село Ростуше, на надморска височина од околу 750 метри во прекрасна еко средина

bărbătești. Mireasa păsea în tavă, iar soacra îi punea două pâini sub brațe, lână și un făcăleț la brâu și o invita în casă. Pe prag, mireasa cu degetele unse cu miere, făcea de trei ori cruce pe pragul de sus al ușii și intra în casă pășind peste pragul de jos. În casă, soacra o dădea ușor cu capul pe mireasă de tocul ușii pentru ca aceasta să stea cât mai mult timp "pe acasă", iar apoi îi dădea o sită pentru ca mireasa să cearnă făină, ca să fie o "gospodină bună".

După ce mireasa intra cu mirele în camera lor, erau sparte niște oale în fața ușii lor pentru ca aceștia să facă cât mai mulți copii. A doua zi, la casa socrului mic și a nașului se ducea cămașa miresei. Dacă mireasa a fost cinstită și virgină, se va bea țuică fierbinte. Nunta se încheie atunci când e dusă mireasa la apă, unde le va da rudelor mirelui cadouri. Toate ritualurile sunt acompaniate de cântece dedicate lor. Deși aceste obiceiuri sunt foarte vechi, astăzi, în sate există familii care încă le respectă. Deși nu mai sunt duse la îndeplinire aşa cum erau odinioară, unele dintre aceste obiceiuri sunt încă păstrate și astăzi.

Katerina Todorovski

Овие обичаи иако се многу стари, во денешно време постојат фамилии кои се уште ги почитуваат во селата. Иако не се исполнуваат така како што биле некогаш, сепак дел од нив се оставени како обичаи и во денешно време.

Катерина Тодоровски

FOLCLORUL MACEDONEAN DIN NOU PE SCENELE CRAIOVEI

Pe data de 1 august 2021, la Grădina de Vară din incinta Parcului Romanescu, Ansamblul Sonțe a susținut un spectacol care a cuprins dansuri și melodii tradiționale macedonene din zona Galichnik. Ne folosim de acest prilej pentru a face cunoscută zona Galichnik, publicului larg din România.

Mănăstirea Sfântul Jovan Bigorski

Mănăstirea Sveti Jovan Bigorski - Mănăstirea Sfântul Iovan Bigorski este o mănăstire ortodoxă medievală situată în vestul Macedoniei, pe drumul care leagă Gostivar și Debar, în vecinătatea satului Rostușe, la o altitudine de aproximativ 750 de metri, într-un minunat mediu natural, cel al Văii Râului Radika. Actuala Mănăstire Sveti Jovan Bigorski - Mănăstirea

на долината на реката Радика. Денешниот манастир Свети Јован Бигорски— Свети Јован Крстител е манастир од 19 век поставен на темелите на пораното светилиште, на падините на живописната планина Бистра, во областа на Националниот парк Маврово, над бреговите на прекрасната река Радика. Ова е историска област широко позната по извонредните вешти локални мајстори - копаничари кои направиле прекрасен иконостас во дрворезба во светилиштата и манастирите на Балканот. Денешниот Манастир Свети Јован Бигорски - Свети Јован Бигорски е изграден во единствениот мијачко-дебарски стил на

Sfântul Ioan Botezătorul Bigorski este o mănăstire din secolul al XIX-lea, având temeliile altarului anterior, pe versanții pitorescului Munte Bistra, în zona Parcului Național Mavrovo, deasupra malurilor superbul râu Radika. Zona este una istorică, renumită pentru maestri locali specializați în sculptură în lemn, maestri care au realizat minunatele catapetesme sculptate în lemn aflate în sanctuarele și mănăstirile din Balcani. Actuala Mănăstire Sveti Jovan Bigorski a fost construită în stilul arhitectural unic și reprezentativ numit stilul Miak-Debar, peste rămășițele unei biserici mai vechi, anterior distrusă, care data din anul 1021, și care, după unele documente istorice, fusese

архитектура над остатоците од постара / многу порано уништена / црква која датира од 1021 година, која според некои историски записи била дарба на српскиот крал. Свети Јован Владимир.

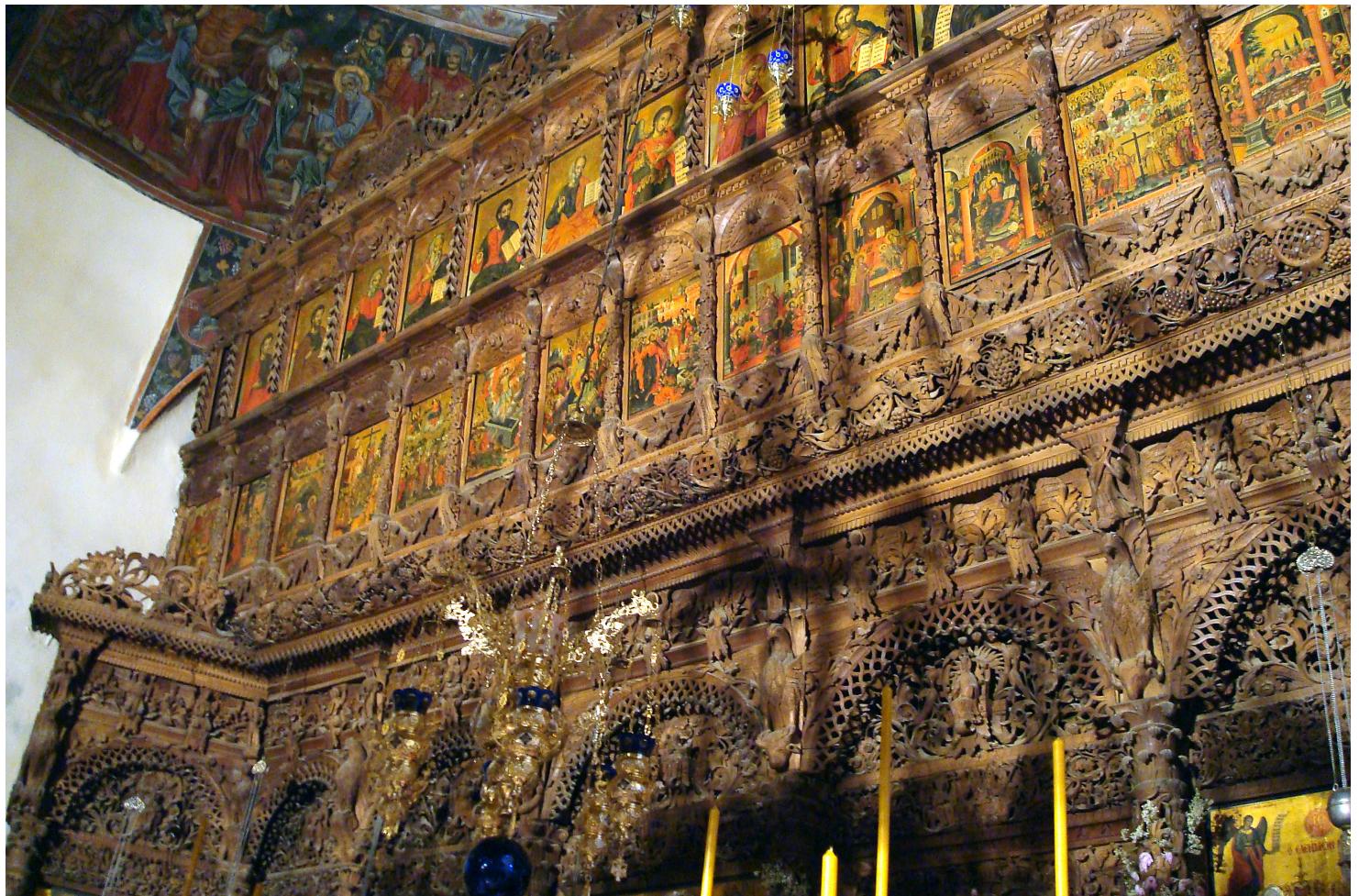
Слатина е една од важните населби во областа Средна Дебарца во подножјето на планините Илински планини. Се верува дека некогаш на местото Бигор постоел манастирот Свети Јован Бигорски, кој на необјаснлив начин бил пренесен на денешната локација во долината на реката Радика.

На влезот во црквата на манастирот Свети Јован Бигорски се наоѓа надворешниот нартекс со мермерна преграда - трифора која го затвора пристапот до централниот дел и го исполнува просторот со необична тишина и полутемнина. Внатрешноста и надворешната нартексот на црквата Свети Јован Бигорски се фрескоживописани од локални фрескописци - од блиското село Лазарополе - со сцени од Христовиот живот и страдања, додека во надворешната нартексот е насликан во ред со средновековни кралеви до Косовската битка во 1389 година. Во куполата на големата централна купола е прикажан Христос Пантократор кој со десната рака ги благословува верниците и во левата рака држи Евангелие. Во 16 век за време на озлогласениот султан Селим I - 1512/1520 година Турците го уништиле до темел манастирот Свети Јован Бигорски кога останала само мала црква, која потоа била

înzestrată de regele sârb Jovan Vladimir care mai era numit și Sfântul - Sveti Jovan Vladimir. Legenda spune că în vremuri de demult, Mănăstirea Sveti Jovan Bigorski a fost mutată într-un mod inexplicabil în locația actuală aflată pe valea râului Radika de la fosta locație din localitatea Slatina (una dintre localitățile importante ale zonei Srednia Debarța) aflată la poalele Munților Ilinski.

La intrarea în biserică Mănăstirii Sveti Jovan Bigorski se află un pronaos exterior cu despărțitor realizat din marmură - o triphora, care barează accesul la partea centrală și umple spațiul cu o liniște și semiobscuritate rar întâlnite. Pronaosul interior și exterior al bisericii Sfântul Jovan Bigorski sunt acoperite de fresce realizate de către pictori locali - din satul Lazaropole, aflat în apropiere - fresce cuprinzând scene ale vieții și patimilor lui Hristos, în timp ce pronaosul exterior cuprinde frescele unui lung sir de regi medievali care au trăit până la bătălia din Kosovo din 1389. Pe marea cupolă centrală este înfățișat Hristos Pantocrator care binecuvântează cu mâna dreaptă pe credincioși și ține o Evanghelie în mâna stângă. În secolul al XVI-lea, în timpul domniei celebrului sultan Selim I - 1512/1520, turci au pus la pământ Mănăstirea Sveti Jovan Bigorski - din care a rămas doar o mică biserică, care a fost rapid restaurată ulterior. Mănăstirea Sfântul Jovan Bigorski a fost restaurată în 1743 de călugărul Ilarion și locnicii din clanul miacilor, când au fost adăugate mai multe chilii monahale. La începutul secolului al XIX-lea, în timpul conducerii starețului Arsenie,

многу брзо обновена. Манастирот Свети Јован Бигорски бил обновен во 1743 година од страна на монахот Ларион и локалните Мијаци, кога биле додадени неколку монашки ќелии. На почетокот на 19 век, за време на раководството на игуменот Арсениј, манастирот Свети Јован Бигорски бил проширен и уживал поддршка од многубројни жители од Мала Река - мијачки добродетели, како центар на духовниот живот на локални Мијаци.

Орнаментираниот прекрасно дрворезбан иконостас на црквата на Бигорскиот манастир е обработен во 1830-тите и припаѓа на најфасцинацкото дело и белег на овој манастир. Иконостасот на манастирот Свети Јован Бигорски е поделен на шест хоризонтални појаси. Првата зона на иконостасот во основа е составена од правоаголни полиња со украси од флора и фауна. Втората зона на иконостасот ги држи престолните икони и завршува со фигура на орел со раширени крилја. Третиот простор на иконостасот е поделен на три помали хоризонтални делови кои се симетрично распоредени ангели, грозје и винова лоза итн. Над нив има два реда икони со приказ на апостоли. Во центарот на иконостасот на Бигорскиот манастир се наоѓа големиот крст со

Mănăstirea Sfântul Jovan Bigorski a fost extinsă și s-a bucurat de sprijinul numeroasei populații din zona Mala Reka, de sprijinul binefăcătorilor miaci, devenind centrul vieții spirituale a locuitorilor miaci.

Catapetasma bisericii Mănăstirii Jovan Bigorski, ornamentată minunat cu sculpturi în lemn, a fost realizată în anii 1830 și reprezintă cea mai fascinantă lucrare și punctul de atracție al acestei mănăstiri. Catapetasma Mănăstirii Sfântul Jovan Bigorski este împărțită în șase benzi orizontale. Prima zonă a iconostasului este compusă în principiu din câmpuri dreptunghiulare, cu ornamente, prezintă elemente apartinând florei și faunei. A doua zonă a iconostasului conține icoanele tronului și se termină cu o imagine a unui vultur cu aripile răsfrirate. A treia zonă a catapetesmei este împărțită în trei zone orizontale mai mici, în care sunt distribuite simetric îngerii, struguri și viață de vie. Deasupra lor sunt două rânduri de icoane cu reprezentări ale apostolilor. În centrul iconostasului Mănăstirii Jovan Bigorski se află crucea mare cu Răstignirea lui Hristos. Pe lângă catapetasma Mănăstirii Sveti Jovan Bigorski, tronul protopopului și scaunul priorului au fost sculptate de către grupul de cioplitori în lemn al lui Petre Filipovici-Garkata din satul Gari, cu ajutorul fratelui său Marko și cu participarea activă a unui număr mare de distinși cioplitori în lemn din

Христовото Распетие. Покрај иконостасот на манастирот Свети Јован Бигорски, архиерејскиот трон и престолот биле изработени од резбарската група на Петре Филиповиќ-Гарката од селото Гари, со помош на неговиот брат Марко и со активно учество на бројни истакнати мијачки резбари. Зографите Михаил и неговиот син Димитар од Самарина, епирско село, во тоа време ги сликале престолните икони, празничните икони и иконите на светите апостоли за иконостасот во Бигорскиот манастир. Со изработката на Бигорскиот иконостас, мијачките копаничари се здобија со репутација на најдобрите и најбарамите резбари на целиот Балкански Полуостров. Многу сцени, композиции и поединечни фигури се врежани во иконостасот, претставени во движење и со изразена драматичност во некои сцени, како сцената со Отсекувањето на главата на Свети Јован. Убавината на иконостасот на Бигорскиот манастир е збогатена со многу животни и птици, проткаени со цветни орнаменти со реалистичен приказ на винова лоза, цвеќиња од нарцис, градинарски рози, ориентални овошја, како и омилениот мотив на резбарите на дрвото Мијаци. испукани калинки. Со право може да се каже дека креациите на мијачките резбари на иконостасот на Бигорскиот манастир се под

comunitatea miacă. Zografi Mihail și fiul său Dimitar din zona Samarina, satul Epir, au pictat la acea vreme icoanele de tron, icoanele de sărbătoare și icoanele sfintilor apostoli pentru catapeteasma din Mănăstirea Jovan Bigorski. Odată cu realizarea iconostasului Mănăstirii Jovan Bigorski, cioplitorii în lemn din comunitatea miacă au dobândit o reputație ca fiind cei mai buni și mai căutați cioplitori în lemn din întreaga Peninsula Balcanică. Multe scene, compozиции și figuri individuale au fost gravate în catapeteasmă, fiind prezentate parcă în mișcare și cu un dramatism exprimat în special în unele scene, cum ar fi scena cu tăierea capului Sfântului Ioan. Frumusețea iconostasului Mănăstirii Jovan Bigorski este scoasă în evidență de multele reprezentări de animale și păsări, care se împleteșc cu ornamente florale reprezentate și ele realist cum ar fi cele ale unei vițe de vie, ale unei flori de narcisă, ale unui trandafir de grădină, ale unor fructe orientale, precum și cu motivul preferat al cioplitorilor în lemn din comunitatea miacă, rodiile sparte. Se poate afirma, pe bună dreptate, că aceste creații ale cioplitorilor în lemn miaci de pe catapeteasma mănăstirii Jovan Bigorski sunt inspirate fie de cele de pe Sfântul Munte, fie de lucrările cioplitorilor în lemn din Epir, ca să nu mai vorbim de cioplitorii în lemn din Samokov și Treven.

Miacii - sunt tribul care s-a stabilit în zona

белег на оние на Света Гора или од делата на епирските резбари, а да не заборуваме за резбарите Самоков и Тревен. Мијаците се племето кое се насељува на подрачјето на западниот дел на денешна Северна Македонија - по течението на реката Радика, десната притока на реката Црни Дрим - Реката Црн Дрим, позната како Рекански регион. Мештаните од Реканскиот крај се познати во другите краишта како Реканци, но и Дебарци по тоа што најблиска населба е Дебар, на кој административно му припаѓале за време на турското владеење. Се користи и терминот Галичанци, по некогашното најголемо мијачко село Галичник. Областа на Мала Река во Западна Македонија е покриена со типични и чисти населби на Мијаците, кои долго време се познати во историјата на уметноста како извори на градба, сликари и копаничари: Галичник, Сушица, Тресонче, Лазарополе, Гари, Осој. Копаничарство уште една одлика на Мијаците е еден од најзначајните феномени на традиционалното наследство и уметност на јужните Словени. Делата на копаничарите од Мијак се карактеризираат со истакнати цветни украси во кои човечките фигури се вткаени со големи уметнички вештини во фигулативни композиции на библииски сцени. Мијачката заедница од северозападна Македонија наречена Долна Река - познато како Мијачија.

Изграден на стрмна планинска падина и опкружен со огромен монашки конак и со густи шуми и карпести ридови на спокојната Западна

de vest a actualei Republii a Macedonia de Nord - pe cursul râului Radika, care este affluentul drept al râului Tîrni Drim (Drimul Negru), zonă care este cunoscută sub numele de regiunea Reka (râu). Localnicii din regiunea Reka sunt cunoscuți în alte părți sub numele de Rekânti (Râureni), dar și Debarți pentru faptul că cea mai apropiată așezare mai importantă este Debar, de care a aparținut administrativ în timpul domniei turce. Mai este folosit și termenul de galicianți, după cel mai mare sat al comunității miace, Galichnik. Zona Mala Reka din Macedonia de Vest este plină cu așezări caracteristice ale comunității miace, așezări care sunt de multă vreme renumite în istoria artei ca surse de inspirație în domeniul construcțiilor, picturii și sculpturii în lemn: Galichnik, Sușița, Tresonțe, Lazaropole, Gari, Osoj. Kopaniciarstvo, aşa cum i se mai spune cioplirii lemnului de către membrii comunității miace, este unul dintre cele mai importante fenomene de transmitere a meșteșugurilor tradiționale și de ce nu ale artei în rândul slavilor de sud. Lucrările sculptorilor în lemn aparținând comunității miace prezintă în special ornamente florale proeminente care se întrepătrund ca într-o țesătură cu figurile umane, dând naștere la compozиții figurative ale scenelor biblice transpuse cu mari abilități artistice de către realizatori. Comunitatea miacă din actuala zonă de nord-vest a Macedoniai, numită și Dolna Reka mai este cunoscută și sub numele de miacia

Construită pe un versant abrupt de munte și înconjurată de un vast ansamblu și cămin monahal, împrejmuită de pădurile dese și dealurile

Македонија, манастирот Свети Јован Бигорски посетува на манастирите на врвот на карпата на Света Гора во Грција. Имајќи предвид дека овој манастир е посветен на Свети Јован Крстител, верниот народ верува дека иконите со неговиот лик се благословени и имаат чудотворна исцелителна моќ. Во манастирот Свети Јован Бигорски се наоѓа и мал сребрен ковчег со наводни мошти на Свети Јован и други светци, како и извонредна колекција на ракописни ракописи и книги. Манастирскиот комплекс „Свети Јован Бигорски“ опфаќа трпезарија и стар манастирски конак, кула, куќна куќарка и две фонтани што се прелеваат со свежа вода.

Покрај иконостасот, копаничарите го обработиле и престолот на прелат и игуменското столче во црквата, на чии северни делови се претставени чудесни мурали на Свети Климент Охридски, Свети Наум, Свети Георгиј и други православни светители. Манастирот Свети Јован Бигорски е светилиште кое го посетуваат бројни посетители од Македонија и Балканот но и од целиот свет.

Река Радика

Реката Радика е вистинскиот бисер меѓу реките во Македонија, чијашто долина во Западна Македонија се карактеризира со кревок екосистем на уникатни древни букови шуми. Реката Радика се одликува со чиста, бистра и ладна вода со темнозелена боја која е резултат на калциум карбонатот во неа. Помеѓу Маврово и Дебар од една страна, а од албанска страна и

стancoase ale liniștitei Macedonia de Vest, Mănăstirea Sveti Jovan Bigorski amintește de mănăstirile de pe vârfurile Muntelui Athos din Grecia. Având în vedere că această mănăstire este dedicată Sfântului Ioan Botezătorul, credincioșii cred că icoanele cu chipul lui sunt binecuvântate și au o putere vindecătoare miraculoasă. Mănăstirea Sveti Jovan Bigorski găzduiește și un mic sicru de argint care conține presupuse moaște ale Sfântului Ioan Botezătorul și ale altor sfinti, precum și o colecție remarcabilă de manuscrise și cărți scrise de mână. Complexul Mănăstirii Sveti Jovan Bigorski include o sală de mese și un vechi cămin monahal, un turn, o vatră de gătit cu horn și două fântâni cu apă proaspătă tot timpul.

În afara de catapeteasmă, cioplitorii în lemn au mai realizat și tronul prelatului și scaunul starețului, amândouă aflate în biserică. În partea de nord a bisericii sunt picturi murale ale Sfântului Climent de Ohrid, Sfântului Naum, Sfântului Gheorghe și a altor sfinti ortodocși, de o mare frumusețe. Mănăstirea Sveti Jovan Bigorski este altarul ortodox frecventat de numeroși vizitatori din Republica Macedonia de Nord, Balcani și din întreaga lume.

Râul Radika

Râul Radika este o adevărată perlă printre râurile Macedoniai, și văile sale din Macedonia de Vest sunt caracterizate de un ecosistem fragil, compus din păduri antice și unice de fag. Râul Radika are apă pură, limpede și rece, de culoare verde închis, care este rezultatul carbonatului de calciu din acesta. Regiunea Reka este amplasată

Кичево од друга страна, реканскиот регион со реката Радика се граничи со Шар Планина на северозапад, Дешат на југ, Кораб и Крчин на запад и планините на Бистра и Стогово на исток.

Реката Радика се издига на 2200 метри надморска височина на спектакуларната планина Бистра. Од изворот до устието на реката во Дебарското Езеро, реката Радика е долга 67 км. Долината на реката Радика е една од најатрактивните и најживописните кањондолини во прекрасната Македонија. Кањонот на реката Радика е формиран во текот на милиони години пробивајќи ги планинските страни на Бистра и Стогово на исток и Кораб и Дешат на запад. Кањонот на реката Радика е навистина волшебен со чиста планинска вода, опкружена со густа вегетација, како и со изобилство на риба пастрмка, која ги мами љубителите на риболовот. Научниците истражувале над 30 пештери долги 10 метри во горниот тек на реката Радика. Извонредна со својата убавина е пештерата „Симка“ долга 500 метри.

Реканскиот регион на Македонија се состои од неколку делови - Горна Река, Голема Река, Мијачки регион и Мала Река. Горна Река е територија на горниот тек на реката Радика со некои претежно напуштени села Долнореканскиот крај опфаќа сè уште активни живописни села - Жировница, Ростуша, Битуше, Јанче, Скудриње... Регионот на Мала Река го

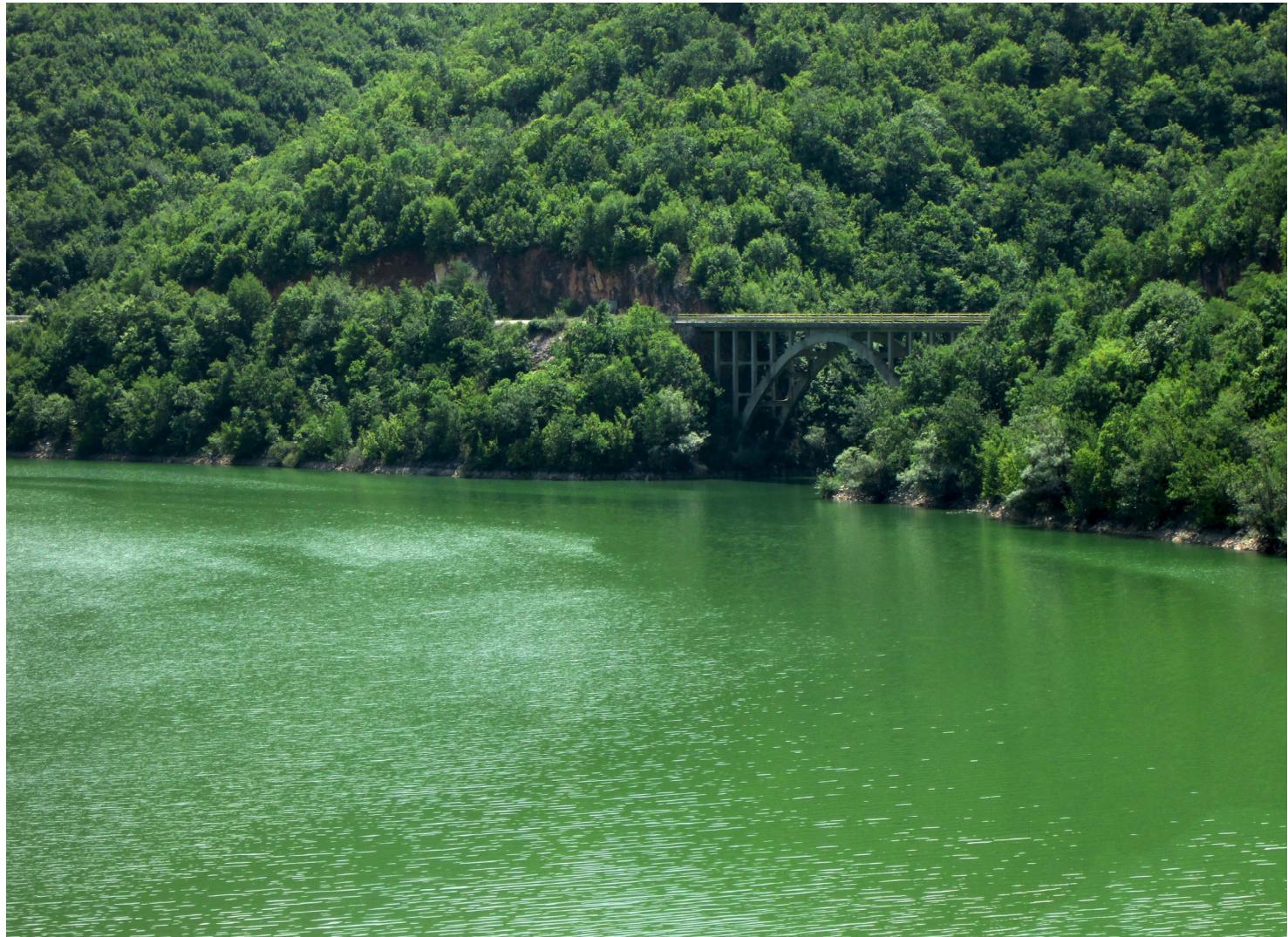
între Mavrovo și Debar pe de o parte, iar pe cealaltă parte între Kichevo și partea albaneză, și se învecinează cu Muntele Šar la nord-vest, Muntele Dešat la sud, Korab și Kîrchin la vest și munții Bistra și Stogovo la est.

Râul Radika se află la 2.200 de metri deasupra nivelului mării pe versanții spectaculosului Munte Bistra. De la izvor până la vărsarea în Lacul Debar, râul Radika are 67 de km lungime. Valea râului Radika este una dintre cele mai atractive și cele mai pitorești văi-canion din frumoasa Republică Macedonia de Nord. Canyonul râului Radika s-a format de-a lungul a milioane de ani, apa străpungând versanții muntiilor Bistra și Stogovo în est și Korab și Dešat în vest. Canyonul râului Radika este cu adevărat încântător, cu apă lăță și curată, înconjурat de vegetație deasă, cu păstrăvi din abundență, fapt care ademenește iubitorii de pescuit. Oamenii de știință au cercetat peste 30 de peșteri, lungi de zeci de metri, în cursul superior al râului Radika. Remarcabilă prin frumusețea sa este Peștera „Simka“ care are 500 de metri lungime.

Regiunea Reka din Macedonia este formată din mai multe regiuni - Gorna Reka, Golema Reka, Miak și Mala Reka. Regiunea Gorna Reka corespunde cursului superior al râului Radika cu câteva sate în mare parte abandonate. Regiunea Dolna Reka include sate pitorești încă active - Zirovnița, Rostușa, Bituše, Jance, Skudrinje. Regiunea Mala Reka acoperă zona de-a lungul

Македонски фолклор, Галичник - Folklor macedonean, Galichnik

зафаќа просторот по течението на реките Мала, Тресонче и Гари, како и делот од планината Стогово, со следните села: Гари /прекрасно ситно село на 1.100 метри, Тресонче, Лазарополе, Селце, Росоки, Осој и Могорче. Населението во областите на Голема Река и Мала Река се состои од околу 10.000 Македонци Мијаци кои се или православни или муслумани и отсекогаш биле напредни земјоделци или печалбари. Тие отсекогаш биле славни сликари, резбари на дрво, тули и мозаици, а во денешно време тие се едни од најбарамите фасадари, дрворезци и сидари во Италија и Западна Европа.

Националниот парк Маврово

Националниот парк Маврово е најголемата заштитена област во земјата што го прави најголемиот Национален парк на Македонија, близку до македонската граница со Албанија и Косово. Националниот парк Маврово зафаќа 11.750 хектари, опфаќајќи ги најубавите делови на западна Македонија - планините Бистра, Кораб, масивите Јужен Сар, Дешат, реката Радика, Мавровското езеро и живописните мали села Маврови Анови,

curgerii râurilor Mala, Tresonțe și Gari, precum și o parte din Muntele Stogovo, cu următoarele sate: Gari - minunat sat minuscul aflat la 1.100 de metri altitudine - Tresonțe, Lazaropole, Selce, Rosoki, Osoi și Mogorce. Populația regiunilor Golema Reka și Mala Reka este formată din aproximativ 10 000 de miaci macedoneni, fie ortodocși, fie musulmani, care au fost întotdeauna fermieri specializați sau muncitori migranți. Miaci au fost dintotdeauna pictori de frescă de reputație internațională, cioplitori în lemn, cărămidari și mozaicari, iar în prezent ei sunt unii dintre cei mai căutați constructori de fațade, cioplitori și zidari în Italia și Europa de Vest.

Parcul Național Mavrovo

Parcul Național Mavrovo este cea mai mare zonă protejată din Republica Macedonia de Nord, formând cel mai mare parc național al țării, aproape de granița macedoneană cu Albania și Kosovo. Parcul Național Mavrovo se întinde pe 11.750 de hectare, cuprinzând cele mai frumoase părți din vestul Macedoniei - munții Bistra, Korab, Masivele Šarul de Sud, Desat, râul Radika, Lacul Mavrovo și sate pitorești precum: Mavrovi Anovi, Mavrovo, Leunovo, Nikiforovo, Galichnik, Rostuše,

Маврово, Леуново, Ганик, Никифорово, Ростуше, Гари, Јанче, Тресонче, Битуше и Лазарополе. Маврово е прогласен за национален парк во 1949 година за да се зголеми во 1952 година. Релјефот на Националниот парк Маврово е спектакуларно диверзифициран и опфаќа 52 планински врвови над 2.000 метри! Планината Голем Кораб, висока 2.764 метри е највисокиот планински врв во Македонија и нуди вистински планинарски предизвик, туристички атракции и неверојатна панорама. Друг планински венец на општина Маврово е планината Бистра со својот најпопуларен врв Меденица (2.163 метри). Седиштето на Националниот парк Маврово лежи во селото Маврови Анови на самиот брег на Мавровското Езеро. Од таа точка до врвот на планината Кораб и самото срце на недопрената дивина, потребни ви се минимум 5 часа брза прошетка по миризливи ливади полни со цвеќиња и од каде наоколу се шири благотворниот мирис на нане и други лековити билки.

Скијачкиот центар Маврово по име Заре Лазарески е интересен и многу пријатен и

Gari, Jance, Tresonțe, Bitușe și Lazaropole. Mavrovo a fost declarat Parc Național în 1949, pentru a fi extins în 1952. Relieful Parcului Național Mavrovo este spectaculos și diversificat și cuprinde 52 de vârfuri muntoase de peste 2.000 de metri. Muntele Golem Korab care are 2.764 de metri înălțime, are cel mai înalt vârf din Macedonia și oferă o adevărată provocare pentru cei care doresc să participe la drumetii și să beneficieze de o panoramă uimitoare. Un alt lanț muntos al regiunii Mavrovo este Muntele Bistra cu cel mai popular vârf Medenița (2.163 metri). Sediul Parcului Național Mavrovo se află în satul Mavrovi Anovi, chiar pe malul lacului Mavrovo. Din acel punct până la vârful Muntelui Korab sau chiar până în inima sălbăticiei intacte, aveți nevoie de minim 5 ore de plimbare în ritm alert de-a lungul pajiștilor parfumate pline de flori, unde mirosul benefic al mentei și al altor ierburi medicinale se răspândește la tot pasul.

Centrul de schi Mavrovo, numit Zare Lazareski, este o stațiune de schi foarte populară în Macedonia. Cele trei linii de telescaune ale sale pornesc de la ușa hotelurilor din zonă, de la o altitudine de 1.255 de metri deasupra nivelului

најпопуларен ски-центар во Македонија. Нејзините три лифтови за столици започнуваат од прагот на хотелите во областа на надморска височина од 1.255 метри. Уште 11 влечни лифтови го зголемуваат капацитетот на одморалиштата до респективно 10.000 скијачи на час. Највисокиот лифт со Т-шип се искачува на 1.860 метри. Големи делови од ски-центарот Маврово се добро заштитени од силни ветрови и заштитени од високите ридови на планината Кораб, при што ски-центарот остана затворен поради временските услови само двапати во текот на зимата 2006 година. Летните месеци во Националниот парк Маврово се погодни за пешачење и планинарење. Широко рас пространетите пасишта и чистата изворска вода на Националниот парк Маврово се привлечни за трекинг патувања, бивакинг, планински велосипедизам и други видови рекреација. Се претпоставува дека Националниот парк Маврово опфаќа повеќе од 1000 видови повисоки растителни форми, од кои околу 100 се исклучително ретки и балкански ендемични растенија. Националниот парк Маврово обезбедува засолниште за мечки, волци, златни орли и критично загрозени видови како што е балканскиот рис, од кои помалку од 50 се смета дека се уште се живи. Главната атракција е можноста да се види и фотографира дивата кафеава мечка од Динарската Пинд и потенцијалните видови рис, волк, свиња, елени и кози. Гостите исто така учествуваат во виталните работи за

mării. La acestea se adaugă încă unsprezece linii de teleschi, toate acestea ducând capacitatea stațiunii la respectabila cifră de 10.000 de schiori pe oră. Cel mai înalt schilift urcă până la 1.860 de metri. Mari porțiuni ale stațiunii de schi sunt bine protejate de vânturile puternice și adăpostite de versanți înalți ai Muntelui Korab, stațiunea fiind închisă din cauza condițiilor meteorologice doar de două ori în timpul iernii anului 2006. Lunile de vară în Parcul Național Mavrovo sunt tocmai bune pentru plimbări și alpinism. Pășunile larg deschise și apa curată de izvor din Parcul Național Mavrovo sunt atractive pentru excursii și drumetii, ciclism montan și alte tipuri de activități recreative. Se presupune că Parcul Național Mavrovo cuprinde peste 1.000 de tipuri de plante care cresc la mare altitudine, dintre care aproximativ 100 sunt extrem de rare și au caracter endemic în zona Balcanilor. Parcul Național Mavrovo reprezintă un sanctuar pentru urși, lupi, vulturii aurii, precum și pentru specii pe cale de dispariție, cum ar fi râsul balcanic, despre care se crede că mai puțin de 50 de exemplare sunt încă în viață. Principala atracție a parcului o constituie și șansa de a vedea și fotografia ursul brun (Dinaric Pindus) și eventual specii de râs, lup, mistreț, căprioare și capre. Oaspeții participă, de asemenea, la lucrări vitale de conservare, inclusiv la anchete științifice, la urmărire și instalarea de camere video sau foto.

Cel mai mare lac artificial din Macedonia face parte din Parcul Național Mavrovo. Lacul Mavrovo are 12 kilometri lungime și 3 kilometri lățime și acoperă o suprafață de 13,3 km pătrați. În

конзервација, вклучувајќи научни истражувања, следење и поставување на стапици со камера.

Најголемото вештачко езеро во Македонија е дел од Националниот парк Маврово. Мавровското Езеро е долго 12 километри и широко 3 километри и зафаќа површина од 13,3 квадратни километри. Од јужната страна Мавровското Езеро е опкружено со пошумена планина Влаиница, додека на север се граничи со планината Сар. Брегот на Мавровското Езеро е долго 24 километри. Најдлабокото измерено место на Мавровското Езеро е 48 метри. Богато со познатата езерска пастрмка, Мавровското езеро е често посетувано од рибари. Поради својата височина (1.220 метри), ова планинско езеро понекогаш замрзнува во зима. Мавровското Езеро е исто така одлично место за капење и пловење во летните месеци. Дополнителна точка на интерес на Мавровското Езеро е полупотопената црква Свети Никола во средината на него, изградена во 1850 година. Црквата Свети Никола е изградена од градители од Реканскиот крај од мермер и гранит. Црквата Свети Никола имаше мермерен иконостас изграден од мајсторот зограф Димитар Дичо Крстевиќ. Мештаните од Маврово раскажуваа дека во изградбата на црквата Свети Никола е употребен најскапоцен камен и специјална опрема. Црквата Свети Никола во Мавровското Езеро е еднокорабна црква со петстрана апсида, камбанарија и иконостас. Иконите се насликани во 1855 година од познатиот иконописец Дичо Крстевиќ, а подоцна иконописецот Мелетиј Бојнов од Дебар ги работел иконите. Добротелката Лејди Босилька Јани ја подигнала камбанаријата во 1925 година за што сведочи плочата посветена на нејзиниот сопруг Голуб

partea de sud, Lacul Mavrovo este înconjurat de Muntele Vlainița, împădurit în mare parte, în timp ce la nord se învecinează cu Muntele Sar. Coasta lacului Mavrovo are o lungime de 24 de kilometri. Cel mai adânc punct măsurat al lacului Mavrovo este de 48 de metri. Bogat în faimosul păstrăv de lac, Lacul Mavrovo este adesea vizitat de pescari. Datorită înălțimii la care se găsește (1.220 de metri), acest lac muntos uneori îngheată iarna. Lacul Mavrovo este, de asemenea, un loc excelent pentru înot și o plimbare cu barca în lunile de vară. Un alt punct de atracție al Lacului Mavrovo este biserică Sfântul Nicolae, aflată în mijlocul acestuia, pe jumătate scufundată, ea fiind construită în anul 1850. Biserică Sfântul Nicolae a fost ridicată de constructorii din regiunea Reka din marmură și granit. Biserică Sfântul Nicolae a avut catapeteasma din marmură cioplită de maestrul zograf Dimitar Dițo Kîrstevici. Localnicii din zona Mavrovo spuneau că la construcția bisericii Sfântul Nicolae s-a folosit cea mai prețioasă piatră și echipamente speciale. Biserică din Lacul Mavrovo este o biserică cu o singură navă, cu absidă cu cinci laturi, clopotniță și catapeteasmă. Icoanele au fost pictate în anul 1855 de reputatul pictor de icoane Dicio Kîrstevici, iar mai târziu pictorul de icoane Meletij Bojinov din zona Debar a lucrat la ele. Binefăcătoarea Lady Bosiljka Janie a ridicat clopotnița în anul 1925, iar drept mărturie stă placa dedicată soțului ei Golub Janie, ale căruia origini erau din regiunea Mavrovo. În partea din spate a bisericii, în dreptul luciului apei lacului Mavrovo, se poate vedea mormântul cu monumentul preotului Jovan Miloševici și a fiului său Arsenie, ridicate în anul 1930.

Una dintre cele mai impresionante zone ale Parcului Național Mavrovo sunt uimitoarele Chei ale Râului Radika. La înălțime, pe versanții munților din interiorul și din jurul Parcului Național

Македонски фолклор, Галичник - Folklor macedonean, Galichnik

Јани, чие потекло е од Маврово. Во блесокот на водостојот на Езерото, во задниот дел на црквата може да се види гробот со споменикот на свештеникот Јован Милошевиќ и неговиот син Арсеније, подигнат во 1930 година.

Еден од највпечатливите делови на Националниот парк Маврово е прекрасната клисура на реката Радика. На височините на планинските падини во и околу Националниот парк Маврово има 17 глацијални езера, кои чинат вистински планински знаменитости на локалитетот и ги возбудуваат нивните посетители.

Галички свадбен фестивал е празник што го празнува локалното мијачко население во малото село Галичник, во рамките на Националниот парк Маврово и зимско-летното одморалиште, на надморска височина од 1.350 метри, рај за очи и блаженство за душата, богато искуство на многу оригинални и незaborавни свадбени обичаи и ритуали. Селото Галичник е познато по своите автентични пејзажи на село и прекрасната природна и уникатна архитектонска средина бидејќи има добро зачувана традиционална архитектура, вклучувајќи и амфитеатар на селскиот плоштад. Петровден со векови се слави на 12 јули во галичкото село и е ден на раскошните традиционални носии, величествените церемонии и ритуали на

Mavrovo, există 17 lacuri glaciare, care constituie adevărate repere turistice ale sitului și îi entuziasmează pe vizitatori.

Festivalul Nuntii de la Galichnik este o sărbătoare celebrată de populația locală miacă în micul sat Galichnik, situat în Parcul Național Mavrovo. Satul, situat la altitudinea de 1.350 de metri, are frumusețea unei stațiuni de iarnă pe timpul verii, și din cauza multelor obiceiuri originale și a ritualurilor de nuntă de neuitat, satul reprezintă o experiență bogată pentru ochi și o mare fericire pentru suflet. Satul Galichnik este renumit pentru peisajul rural autentic și pentru mediul arhitectural unic, natural și minunat, deoarece are o arhitectură tradițională bine conservată, inclusiv un amfiteatră în piața satului. Ziua Sfântului Petru este sărbătorită de secole pe data de 12 iulie în satul galicean și este ziua costumelor tradiționale splendide, a ceremoniilor magnifice și a ritualurilor de nuntă unice. Nunta de la Galichnik, cu o semnificație mai largă, vine să încoroneze tezaurul cultural macedonean prin intrarea ei în tezaurul valorilor spirituale ale umanității sub protecția UNESCO. Nunta de la Galichnik cuprinde cele mai colorate obiceiuri de nuntă și reprezintă un amestec de tradiții creștine și păgâne, care sunt îndeplinite cu mare atenție pentru fiecare detaliu, marcând cele trei momente cheie din viața umană în toate civilizațiile umane: nașterea, căsătoria și moartea. Tinerii din Macedonia, născuți în

уникатната Галичка свадба чиешто пошироко значење доаѓа до нејзината круна влегувајќи во ризницата на духовните вредности на човештвото под заштита на УНЕСКО. Галичката свадба ги содржи најживописните свадбени обичаи кои претставуваат спој на христијански и пагански традиции кои се изведуваат со големо внимание на секој детал, означувајќи ги трите клучни моменти во животот на човекот во сите цивилизации: раѓање, брак и смрт. Младите мажи и жени од Македонија, родени во Галичник, античко село во северозападна Македонија, имаат нешто што ги прави многу горди - можност да се венчаат на традиционален начин, како што се правело во минатото во нивното село. Свекрвата и врзува престилка („скутаца“ или „фута“) околу половината на невестата и става бела марака на главата за снаата да биде добра домаќинка. На насобраните гости од сите се фрлаат парички, пченица и бонбони; еден сноп од парички, пченица и бонбони го фрла невестата на керамидите за да биде слатка, богата и среќна. Два леба се ставаат под пазувите на невестата за се да биде целина. Свекрот става долга ткаенина околу младенците и ги носи преку прагот во куќата. Галичката свадба е годишен ритуал, полн со музика и оро со звукот на „зурлите“ и „тапаните“

Galichnik, vechiul sat din nord-vestul Macedoniei, au ceva care îi face foarte mândri - au oportunitatea de a se căsători într-un mod tradițional, aşa cum o făceau strămoșii lor în vremurile trecute în acest sat. Soacra leagă un șorț („skutăța“ sau „futa“) în jurul taliei miresei și îi pune o eșarfă albă pe cap norei pentru ca aceasta să fie o gospodină bună. Dintr-o sită se aruncă monede, grâu și bomboane peste oaspeți adunați; un mânunchi format din monede, grâu și bomboane este aruncat pe țiglele casei de către mireasă pentru ca aceasta să fie dulce, bogată și fericită. Două pâini sunt puse sub axile miresei astfel încât totul să fie un întreg. Socrul pune o cărpă lungă țesută în jurul cuplului de proaspăt căsătoriți și îi aduce astfel legăți peste pragul casei. Nunta de la Galichnik este un ritual anual, plin de dans și muzică de „zurle“ și „tapani“ și numeroase ritualuri - cumpărarea miresei, bărbieritul mirelui sau trasul cu pușca... Nunta de la Galichnik obișnuia să țină cinci zile cu apogeul ei, de Sfântul Petru, 12 iulie, perioada anului în care cuplurile se căsătoreau. Nunta de la Galichnik din vremea noastră face parte din „Vara Galichnik-ului“, un eveniment de două zile care are loc în weekendul cel mai apropiat de Ziua Sfântului Petru.

În fiecare an, „candidați“ la Nunta de la Galichnik participă la o competiție iar cuplul câștigător va avea onoarea de a avea nunta în

Македонски фолклор, Галичник - Folklor macedonean, Galichnik

и многубројни ритуали - купување на невестата, бричење на младоженецот или пукање со пушка... Галичката свадба во дамнина траела пет дена а на Петровден, 12 јули, време од годината кога се венчале паровите. Галичката свадба во наше време е дел од „Галичко лето“, дводневна манифестација што се одржува за време на викендот најблиску до Петровден.

Секоја година „кандидатите“ на Галичката свадба учествуваат на натпревар од кој се одбира еден пар кој ја добива честа својата свадба да ја одржи во ова мало македонско село. Прославата започнува во сабота и започнува со свадба, парада и танцување и трае долго до ноќта. Следниот ден е резервиран за традиционални танци придружени со хипнотички звуци на тамбура и флејта. Сите се желни да ги видат мажите како го играат орото наречено „тешкото“. Танцот Тешкото Оро го симболизира надминувањето на животните тешкотии. Народното оро Тешкото оро е многу напорно поради ритамот кој постојано се забрзува додека најголемиот дел од орото се изведува само на една нога. Чекајќи ги тапаните се изведува народното оро „Свекрвина оро“ проследено со одведување на невестата до чешмата, поставување на свадбеното знаме, поканување на мртвите,

acest mic sat macedonean. Sărbătoarea începe sămbăta și indiferent care este dispunerea evenimentelor, nunta cuprinde parada nuntășilor și dansul care durează mult până în noapte. O mare parte din evenimente este rezervată dansurilor tradiționale însotite de sunete hipnotice ale tobei și flautului. Toată lumea este nerăbdătoare să-i vadă pe bărbați făcând dansul numit „teșkoto oro“ (hora cea grea). Dansul Teșkoto Oro simbolizează depășirea dificultăților vietii. Dansul popular Teșkoto oro este foarte solicitant din cauza ritmului care se accelerează încontinuu, în timp ce cea mai mare parte a dansului este executată doar pe un picior. În așteptarea tobelor, alt eveniment este dansul „Svekrvino oro“ (Dansul soacrei), alt eveniment este ducerea miresei la fântână, altul așezarea drapelului de nuntă, altul invitarea morților, altul bărbierirea mirelui, altul luarea miresei, altul frământarea pâinii, altul ceremonia căsătoriei în biserică Sveti Petru i Pavel, acesta din urmă desfășurându-se ultimul și de obicei duminică. Un scenariu sugestiv, arhitectura orașului Galichnik și piața satului fac un cadru perfect pentru bărbați și femeile care participă la nuntă, cu toții îmbrăcați în costumele lor tradiționale: femeile în haine roșii, albe și negre, bărbații în pantaloni de in, veste, cămași și pălării pe care le schimbă în timpul dansului. Cel mai

брочење на младоженецот, земање на невестата, месење леб, свадбена церемонија во црквата Свети Петар и Павле. Сугестивно сценарио, градската архитектура на Галичник и неговиот плоштад прават совршен амбиент за мажи и жени облечени во нивните традиционални носии; жени во црвена, бела и црна облека. Мажи во ленени панталони, елек, панделки и капи кои ги разменуваат за време на орото. Најважниот момент на Галичката свадба е доаѓањето на невестата и младоженецот. Младоженецот го води белиот коњ на чиј грб седи невестата. Тие доаѓаат по главниот пат додека девојките одат пред нив фрлајќи цвеќиња и бонбони во толпата. После тоа, девојките им се придружуваат на другите играорци на Галичка свадба и тие играат до доцните часови.... Ова е незаборавната Галичка свадба!

Мора да се признае дека Галичката свадба е уникатна туристичка атракција на Македонија и на Балканот. Но, за разлика од многу други настани, оваа успеа да ја зачува атмосферата на антички и убави народни обичаи. Галичката свадба е радост на локалното население и посетители, која вреди да се доживее заедно со неверојатни бои, танци, мириси, вкусови, ритми и прекрасното сонце на македонското лето.

spectaculos eveniment al Nuntăi de la Galicnik este sosirea mirilor. Mirele conduce calul alb pe spatele căruia stă mireasa. Ei vin pe drumul principal în timp ce fete merg în fața lor aruncând flori și bomboane multimii, după care, fetele se alătură celorlalți dansatori și dansează până la ore târzii... Pe scurt, aceasta este memorabila Nuntă de la Galicnik !

Trebuie să recunoaștem că Galicka Svadba - Nunta de la Galichnik este o atracție turistică unică pentru Macedonia și pentru Balcani. Totuși, spre deosebire de multe alte evenimente, acesta a reușit să păstreze atmosfera unui vechi și frumos obicei popular. Nunta de la Galichnik aduce bucurie localnicilor și vizitatorilor, și ea merită să fie experimentată alături de costumele uimitoare, dansurile, mirosurile, aromele, ritmurile și soarele minunat al verii macedonene.

Muntele Korab

Muntele Korab / „Golem Korab” este cel mai înalt munte din Albania și Macedonia. De fapt, vârfurile gigantice ale Korabului formează o frontieră între cele două țări balcanice. Muntele Korab este adiacent Munților Šar și constituie cel mai uimitor și cel mai frumos teren montan al Macedoniei, care face parte din Parcul Național Mavrovo. Muntele Korab are o serie de vârfuri înalte care depășesc 2.000 de metri și masivul se întinde pe peste 40 de kilometri în direcția nord-sud

Македонски фолклор, Галичник - Folclor macedonean, Galichnik

Планина Кораб

Планината Кораб /„Голем Кораб“) е највисоката планина и во Албанија и во Македонија. Всушност, гигантските врвови на Кораб формираат граница меѓу двете балкански земји. Планината Кораб е во непосредна близина на планината Шар /Шар Планина/ и го прави најпрекрасниот и најубавиот планински терен во Македонија кој е дел од Националниот парк Маврово. Планината Кораб има голем број на гигантски врвови кои се повисоки од 2000 метри и нејзиниот опсег се протега на 40 километри во правец север-југ помеѓу долниот дел на реката Црн Дрим и нејзината притока река Радика.

Малата порта Кораб е планински премин на границата со Албанија и Северна Република Македонија, сместен југозападно од главниот врв на планината Кораб, кој е највисоката планина од двете земји. Малата Корабска порта е висока и е 403 м повисока од Големата Корабска порта на северната падина на планината Кораб. Државната граница го вкрстува повисокиот врв Велики Кораб. Искачувањето од страната на Северна Република Македонија подразбира влез во македонската гранична област со Албанија, за што е потребна посебна дозвола од Министерството за внатрешни работи на Северна Република Македонија. До планината Кораб има многу правци, иако планините најчесто се искачуваат од македонска страна, која има повеќе организирани планинарења и планинарски активности отколку што има

între secțiunea inferioară a râului Tîrni Drim și affluentul său râu Radika.

Poarta Mică a Korabului este trecătoarea printre munți de la granița dintre Albania și Republica Macedonia de Nord, situată la sud-vest de principalul vârf al muntelui Korab, care este cel mai înalt munte din ambele țări. Poarta Mică a Korabului are pereții mai înalți cu peste 403 m decât Poarta Mare a Korabului care se găsește pe versantul nordic al Muntelui Korab. Granița de stat intersectează vârful cel mai înalt, pe Marele Korab. Urcarea pe versantul din partea Republicii Macedonia de Nord implică intrarea în zona de graniță macedoneană cu Albania, fapt pentru care este necesar un permis special de la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Macedonia de Nord. Există multe trasee pe Muntele Korab, și acești munți sunt în mare parte străbătuți pe partea macedoneană, care are organizate în prezent mai multe activități legate de drumeție și alpinism decât are Albania. Muntele Korab găzduiește spectaculoasa cascadă Korab din valea superioară a râului Dlaboka reka. În timpul primăverii, cascada atinge înălțimea de peste 130 de metri, ceea ce o face cea mai înaltă cascadă din Macedonia.

Deosebit de remarcabilă este și zona alpină Kabas, cu câteva vârfuri abrupte și greu accesibile. În partea sa cea mai înaltă, clima este alpină și include unele elemente de floră alpină. Magia Muntelui Korab este și mai atrăgătoare datorită celor 8 lacuri glaciare frumoase. Cel mai mare lac de pe Muntele Korab este Lacul Grame. Laturile muntilor Korab sunt adesea acoperite cu zăpadă pe tot parcursul anului, astfel încât unele dintre ele

Албанија во моментов. Планината Кораб е дом на спектакуларниот Кораб водопад во горната долина на реката Длабока река. Во пролетниот период, водопадот достигнува висина од над 130 метри, што го прави највисокиот водопад во Македонија.

Посебно впечатлива е и алпската област Кабас со неколку прозирни и тешко пристапни врвови. Во нејзиниот највисок дел климата е алпска и вклучува некои елементи од алпската флора. Магијата на планината Кораб е уште попривлечна благодарение на 8 прекрасни глацијални езера. Најголемото езеро на планината Кораб е езерото Граме. Планинските страни на Кораб во текот на годината често се покриени со снег, така што некои од нив се совршено привлечни и погодни за зимски спортови. По должината на планината Кораб се наоѓаат листопадни и зимзелени дрвја, пространи пасишта, зелени ливади и друга вегетација. Планината Кораб е традиционална област за одгледување овци и се смета за една од најголемите пасишта во Европа. Планината Кораб содржи бројни природни споменици како што се глацијални езера, глацијални пештери и

sunt foarte атрактиве и потривите за спортовите деяния. Pe muntele Korab se găsesc foioase și conifere, pășuni întinse, pajiști verzi și alte sortimente de vegetație alpină. Muntele Korab este o zonă tradițională pentru creșterea oilor și este considerată una dintre cele mai mari zone cu pășuni din Europa. Muntele Korab conține numeroase monumente naturale, cum ar fi lacuri glaciare, peșteri glaciare și canioane spectaculoase.

Muntele Šar Planina- Muntele Šarr

Masivul Šar Planina - partea macedoneană - este situat între văile Gostivar și Tetovo în sud-est, Lacul Mavrovo la sud, masivul Munților Korab în vest. De aici, cu o mică parte, masivii munți Šar intră pe teritoriul albanez, în timp ce părțile sale de nord și nord-vest sunt situate pe teritoriile Kosovoului și Muntenegrului. Muntele Šar se întinde pe o suprafață de 1.600 km, 56,25% din acest masiv este situat parțial în Macedonia, 43,12% în Kosovo și 0,63% în Albania, ceea ce îl face unul dintre cele mai mari munți din Balcani. Muntele Šar este cel mai mare lanț muntos din Macedonia, având 80 km lungime și aproximativ 30 km lățime, iar păsunile, vârfurile, văile, pădurile și

спектакуларни кањони.

Шар Планина - Шар Планина

Масивот Шар Планина (македонска страна) се наоѓа помеѓу гостиварската и тетовската котлина на југоисток, Мавровското езеро на југ, планинскиот масив Кораб на запад. Оттука, со мал дел, масивот Шар Планина навлегува на албанската територија, додека неговите северни и северозападни делови се наоѓаат на териториите на Косово. Шар Планина се протега на површина од 1.600 km², 56,25% од нејзиниот масив се наоѓа делумно во Македонија, 43,12% во Косово и 0,63% во Албанија, што ја прави една од најголемите планини на Балканот. Планината Шара е најголемата планина во Македонија, долга 80 километри и широка околу 30 километри, а нејзините пасишта, врвови, долини, шуми и реки се огромни. Планината Шар Планина е планина со глацијален рељеф, прекрасни шуми, прекрасни потоци и реки. Планината Шар Планина располага со многу интересна вегетација која опфаќа посеви до околу 1.000 метри, шуми до 1.700 метри, а над тоа лежат високи пасишта кои опфаќаат околу 550 квадратни километри. Во многуте бачила на Шар Планина и соседните планини се прават висококвалитетни млечни производи, главно

râurile sale sunt numeroase. Muntele Šar este un munte cu relief glaciar, păduri frumoase, pâraie și râuri uimitoare. Are o vegetație foarte interesantă, care include culturi cultivate până la aproximativ 1.000 de metri, păduri până la 1.700 de metri, iar deasupra acestora se află pășuni înalte care acoperă aproximativ 550 de kilometri pătrați. Produse lactate de înaltă calitate, în principal brânză și brânză tip feta, sunt făcute în numeroasele stâne de pe Muntele Šar și de pe munții adiacenți.

Muntele Šar s-a format în perioada tertiară. Părțile superioare ale muntelui au fost acoperite cu cantități mari de gheață și zăpadă. Granițele munților Šar se întind din orașul Prizren din Kosovo, urmând râul Lepenet, orașul Kachanik, trec de granița Kosovo/Macedonia, canionul Derven și formează valea Polog. Muntele Šar are peste 43 de vârfuri mai înalte de 2.500 de metri deasupra nivelului mării. Un fapt interesant este că, dacă se începe călătoria pe muntele Šar de la înaltul și magnificul vârf Ljuboten, se pot parcurge fără a coborî sub 2.000 m altitudine cel puțin 80 km până la muntele Korab. Douăzeci și șapte din totalul de 39 de lacuri montane glaciare de pe Muntele Šar se află pe partea macedoneană a graniței. Cel mai mare lac glaciar de pe munte este lacul Bogovinsko, situat lângă vârful Borislaet, la

сирење и фета сирење.

Шар Планина е формирана во терциерниот период. Најгорните делови на планината Шар биле замрзнати со големи количества мраз и снег. Границите на Шар планината се протегаат од косовскиот град Призрен, следејќи ја реката Лепенец, градот Качаник, ја минува границата Косово/Македонија, кајонот Дервен и ја формира отпадната попошка долина. Шар Планина има дури 43 врвови повисоки од 2.500 метри надморска височина! Интересен податок е дека ако се започне патувањето низ планината Шар планина од доминантниот и прекрасен врв Љуботен, тоа може да се оствари без да се спушти под 2.000 м надморска височина сè до планината Кораб на најмалку 80 km! Дваесет и седум од вкупно 39 планински глочерски езера на Шар Планина се наоѓаат на македонската страна од границата. Најголемото глочерско езеро на планината е Боговинското езеро, сместено во близина на врвот Борислаец, на 1.960 метри надморска височина. Долго е 452 м и широко 225 м, со длабочина од 2,2 м. Следува езерото Црно, сместено во близина на врвот Борислаец, на 2.122 метри надморска височина. Долго е 248 м и широко 185 м, со длабочина од 2,2 м. Трето по големина глочерско езеро на Шар Планина е Гоем Голаке, на 2.180 метри надморска

1.960 de metri deasupra mării. Are lungimea de 452 m și lățimea de 225 m, cu o adâncime de 2,2 m. Urmează lacul Tîrno, situat lângă vârful Borislaet, la 2.122 de metri deasupra mării. Are lungimea de 248 m și lățimea de 185 m, cu o adâncime de 2,2 m. Al treilea lac glaciar ca mărime de pe Muntele Šar este Golem, aflat la 2.180 de metri deasupra nivelului mării, având lungimea de 290 de metri și lățimea de 115 metri, cu o adâncime de 5,60 m. Aproximativ 72 de râuri formează canioanele și văile montane ale Muntelui Šar.

Cea mai populară stațiune de schi de iarnă din Macedonia - Popova Šapka este situată pe Muntele Šar, pe partea macedoneană, la 1.780 de metri deasupra nivelului mării, la 35 km de capitala Skopje, de-a lungul unui drum asfaltat, foarte bun. Stațiunea de schi Popova Šapka oferă piste de schi excelente și cazare în unități hoteliere, mult mai bune din punct de vedere al calității decât majoritatea stațiunilor din Europa de Est. Vizitatorii nu numai din Macedonia, ci și din multe alte țări se întorc sezon după sezon la Stațiunea de schi Popova Šapka pentru a se relaxa, a se distra și a experimenta aventura. Stațiunea de schi Popova Šapka de pe Muntele Šar a fost gazdă atât a Campionatelor Europene de schi, cât și a celor balcanice. Există două modalități de a ajunge la stațiunea de schi Popova Šapka: cu mașina sau cu

височина, долго 290 и широко 115 метри, со длабочина од 5,60 м. Околу 72 реки ги формираат планинските кањони и долини на Шар Планина. Најпопуларниот зимски ски-центар во Македонија - Попова Шапка се наоѓа на планината Шара од македонска страна на 1.780 метри надморска височина, на 35 километри од главниот град Скопје, проследен со многу добар асфалтиран пат. Ски-центарот Попова Шапка нуди одлична скијачка средина и хотелско сместување, поставен далеку повисоко од повеќето источноевропски одморалишта. Посетителите не само од Македонија, туку и од многу други земји се враќаат сезона по сезона во скијачкиот центар Попова Шапка за да се релаксираат, да се забавуваат и да доживеат авантура. Скијалиштето Попова Шапка на Шар Планина беше домаќин и на Европското и на Балканското скијачко првенство. До ски-центарот Попова Шапка можете да стигнете на два начина: со автомобил и со јаже-железница со почетна локација во Тетово. Јаже-железницата е долга 6 километри и потребни се околу 36 минути за да се стигне до врвот. Скијачкиот центар Попова Шапка во минатото беше исклучително популарен за скијачите од поранешна Југославија, додека по долгата пауза станува интересен за носталгичарите и новодојдените генерации скијачи, средни и напредни сноубордери. Скијачкиот центар Попова Шапка располага со голем број скилифтови со вкупна должина од 20 километри. Скијачкиот центар Попова Шапка располага со три скијачки патеки уредени според ФИС стандардите, од кои патеките Орлова и Језерино секоја година се домаќини на Меѓународниот куп во Шар планински слалом. И за најпребирливите и најнапредните скијачи можат да најдат соодветна скијачка патека во скијачкиот центар Попова Шапка. Голема радост е слаломот надолу по сончевото време од висина од 2.500 метри до 1.100 метри. Главна карактеристика на скијачкиот центар Попова Шапка се големиот број сончеви денови во скијачката сезона, како и големото количество снег. Љубителите на слободното возење тука наоѓаат многу терени совршени за возење надвор од патеката. Скијачкиот центар Попова Шапка специјално организира целодневни тури надвор од патеката, конструирани со тркачката патека, со затворена кабина, во која се сместени 20 скијачи.

И не во последен ред треба да го напоменеме Шарпланинецот кој е древна чуварска раса на добиток од регионот на Шар Планина. Името го добил по планинскиот венец Шар Планина каде расата е најзастапена. Кучето шарпланинец

gondola care are као пункт за плеќе orașul Tetovo. Gondola are 6 km lungime și durează aproximativ 36 de minute pentru a fi străbătută această distanță. În trecut, stațiunea de schi Popova Šapka a fost extrem de populară pentru schiorii din fosta Iugoslavie, și acum după o lungă pauză, a redevenit atractivă pentru generațiile mai în vîrstă, nostalgice, dar și pentru tinerele generații de schiori sau snowboarderi de nivel intermediar sau avansat. Stațiunea de schi Popova Šapka dispune de un număr mare de teleschiuri cu o lungime totală de 20 km. Stațiunea de schi Popova Šapka are trei părți de schi amenajate conform standardelor FIS, dintre care pistele Orlova și Jezerino găzduiesc în fiecare an Cupa Internațională de Slalom de Munte. Și pentru cei mai pretențioși și mai avansați schiori, se poate găsi în stațiunea de schi Popova Šapka o pistă de schi pe măsura cerințelor lor. Nimic nu aduce mai multă bucurie unui schior decât un slalom pe

vreme însorită de la înălțimea de 2.500 de metri până la 1.100 de metri altitudine. Principala caracteristică a stațiunii de schi Popova Šapka este numărul mare de zile însorite din sezonul de schi, precum și cantitatea mare de zăpadă. Iubitorii de free-ride găsesc aici o mulțime de terenuri perfecte pentru plimbare în afara pistei. Din stațiunea de schi Popova Šapka se organizează în mod special tururi de o zi în afara pistelor obișnuite, pentru care au fost construite cărări speciale precum și o cabană închisă, care poate găzdui 20 de schiori.

Şarplanineţul este o rasă veche de câini creată special pentru paza turmelor din regiune și provine din munții Șar. Rasa a fost numită după lanțul muntos Șar Planina, unde această rasă este cea mai comună. Rasa Șarplaninet a fost recunoscută de United Kennel Club la 1 ianuarie 1995. Considerat a fi mai veche decât ciobănescul

било признаено од страна на United Kennel Club на 1 јануари 1995 година. Се смета дека е постар од истрискиот овчар (иако не е толку стара раса како грчкото овчарско куче или турскиот акбаш), овој резервиран чувар постои во одржлив број во Србија и Црна Гора и Македонија. За прв пат беше признаена како посебна раса во 1930 година. Од 1975 година се врши успешен извоз во Соединетите Држави и Канада за да се контролираат којотите.

Лаура Рогобете

istrian (deși nu este o rasă la fel de veche precum câinele ciobănesc grec sau akbashul turcesc), acest câine de pază există într-un număr foarte mare în Serbia, Muntenegru și Macedonia. A fost recunoscut pentru prima dată ca o rasă distinctă în anul 1930. Din 1975 a fost exportat cu succes în Statele Unite și Canada pentru a ține sub control populația de coioți.

Laura Rogobete

VIII - И ИЗДАНИЕ НА НАЦИОНАЛНИОТ КОНКУРС ЗА ЛИТЕРАТУРА „АЛЕКСАНДРУ МАКЕДОНСКИ“, ЕДНА ПОЧИТ КОН ГОЛЕМИОТ ПОЕТ. ДМР ЈА ПОДДРЖУВА ТВОРЕЧКАТА УМЕТНОСТ

Една прекрасна вечер, вечер на квалитетна поезија и проза, минути полни со емоции. Вака со само неколку зборови би можеле да го окарактеризираме доделувањето на наградите на победниците на 8-то издание на Националниот Фестивал - конкурс на литература „Александру Мачедонски“ што се одржа во саботата на 20ти ноември 2021 година преку платформата онлине „Зум“.

Националниот Литературен Фестивал - конкурс „Александру Мачедонски“ го продолжува своето патување за промовирање на културата. Литературата, во главно книжевноста е уметност, еден универзум кој мора да остане во свеста на луѓето, еден домен во кој се создаваат убави нешта. Им се заблагодаруваме на сите учесници, големи честитки за извонредните дела што ги пријавивте на конкурсот“, изјави Марјан Михајлов, потпретседател на ДМР.

Свеченото доделување на наградите беше започнато со говорот на претседателот на жирито, Aurel Maria Baros, една важна личност на романската литература, романиер, поет и директор на издавачка куќа, кој иако не

EDIȚIA A VIII-A A CONCURSULUI NAȚIONAL DE LITERATURĂ „ALEXANDRU MACEDONSKI”, UN TRIBUT ADUS MARELUI POET. AMR SUSTINE ARTA SCRIERII

O seară frumoasă, o seară de poezie și proză de calitate, minute în sir pline de emoție, aşa am putea caracteriza în doar câteva cuvinte ceremonia de premiere a câștigătorilor ediției a VIII-a a Concursului Național de Literatură "Alexandru Macedonski" care a avut loc sămbătă, 20 noiembrie 2021, prin intermediul platformei "Zoom".

"Concursul Național de Literatură "Alexandru Macedonski" își continuă drumul în promovarea culturii. Literatura este o artă, un univers care trebuie să rămână în conștiința oamenilor, un domeniu în care se creează lucruri frumoase. Mulțumim tuturor participanților, felicitări pentru operele extraordinare pe care le-ați înscris la concurs", a spus Marjan Mihajlov, vicepreședinte A.M.R..

Festivitatea de premiere a fost deschisă prin discursul președintelui juriului, Aurel Maria Baros, o personalitate a literaturii române, romancier, poet și director de editură român, care a transmis cuvinte de laudă participantilor din acest an la concursul Alexandru Macedonski:

"Mă bucur să salut astăzi, în cadrul celei de-a opta ceremonii de decernare a premiilor Alexandru Macedonski, numeroșii autori, fie că sunt scriitori consacrați – fie emergenți, fie că sunt în secțiunea adulți care nu au debutat în volum – fie că sunt în cea rezervată tinerilor, autori care ne-au trimis cărțile sau manuscrisele lor, versuri ori

беше присутен, упати пофални зборови до годинешните учесници на фестивалот – конкурс Александру Мачедонски:

„Задоволство ми е да ги поздравам денес, на осмата церемонија на доделувањето на наградите Александру Мачедонски, многубројните автори, без разлика дали се познати писатели - или нови или во секцијата за возрасни кои не дебитирале со големи изданија или се во секцијата резервирана за млади луѓе, автори кои ни испраќаа свои книги или ракописи, стихови или проза. Над 160 автори кои заедно даваат на овој начин јасна слика за моменталната конфигурација на книжевното творештво, но и за неговата иднина! И ете како што гледаме, тие ветуваат, и покрај сите негативни говори што секојдневно ги слушаме и читаме лево-десно!

Како претседател на жирито, имам огромно задоволство да им честитам на победниците на ова издание за нивната креативна енергија која на овој 20ти ноември 2021 година, е наградена со наградите на Националниот Литературен Фестивал - конкурс Александру Мачедонски! Неможејќи за жал да бидам со вас за време на оваа церемонија, ви испраќам, писмено, силен аплауз и ви велам: Екселзиор! За крај, би сакал да им се заблагодарам на сите членови на жирито, како и на Друштвото на Македонците од Романија, кој се организатор на фестивалот - конкурс, за строгоста, динамиката и искрениот ентузијазам што го ставија во чест на овие книжевни награди без разлика на било каква граница - географска или етничка, возраст или стил. Во чест на поетот Александру Мачедонски, но и на денешната литература!“

На овогодинешното издание на фестивалот - конкурс учествуваа повеќе од 160 автори, а жирито имаше тешка мисија да ги прогласи победниците. Најмладиот учесник има 11 години, се вика Александру Јонуц Радулеску и живее во Бузăу.

Не одлучивме сосема случајно тогаш кога ја одбравме датата 20ти ноември, за ден на доделување на наградите на победниците, со само неколку дена пред денот кога Александру Мачедонски починал – 24 ноември. Овој натпревар е еден голем почит оддаден на исклучителниот поет од македонско потекло, Александру Мачедонски. Тој ги охрабрувал писателите кои биле на почетокот на нивното литературно патувањето, а овој фестивал посветен нему ја продолжува таа мисија. Овој натпревар беше започнат по иницијатива на покојниот Емилијан Миреа, поет и новинар, кој во април 2021 година замина од овој свет на само 57-годишна возраст. „Честитки до сите

проза. Пeste 160 de autori care, împreună, dau în acest fel o imagine clară a configurației actuale a creației literare, dar și a viitorului ei! Si care, iată, este promițătoare, în ciuda tuturor discursurilor negativiste pe care le auzim și le citim zilnic în stânga și-n dreapta! Îmi revine, în calitate de președinte al juriului, marea plăcere de a-i felicita pe câștigătorii prezentei ediții pentru energia lor creativă care este răspândită în acest 20 noiembrie 2021 de Premiile Concursului Național de Literatură Alexandru Macedonski! Neputând fi, din păcate, alături de dumneavoastră cu ocazia acestei ceremonii, vă transmit, deci în scris, aplauze puternice și vă spun: Excelsior! În sfârșit, aş dori să le mulțumesc membrilor juriului, precum și Asociației Macedonenilor din România, organizatoarea Concursului, pentru rigoarea, dinamismul și entuziasmul sincer pe care le-au pus în slujba acestor Premii literare dincolo de orice graniță – geografică sau etnică, de vîrstă sau de stil. În slujba memoriei poetului Alexandru Macedonski, dar și a literaturii de astăzi!“.

Peste 160 de autori au participat la ediția din acest an a festivalului, juriul având o misiune grea în a delibera câștigătorii. Cel mai Tânăr participant are 11 ani, se numește Alexandru Ionuț Rădulescu și locuiește în Buzău.

„Nu am ales deloc întâmplător ca premiera câștigătorilor să aibă loc pe 20 noiembrie, cu doar câteva zile înainte de ziua în care Alexandru Macedonski a trecut în neființă, pe 24 noiembrie. Acest concurs este un tribut adus acestui poet de excepție de origine macedoneană, Alexandru Macedonski. El a încurajat scriitorii aflați la început de drum, iar acest festival care îi este dedicat continuă această misiune. Acest concurs a fost întiat de regretatul Emilian Mirea, poet și ziarist, care în luna aprilie 2021 a plecat în lumea celor drepti, la vîrstă de 57 de ani. Felicitări tuturor autorilor, felicitări conducerii AMR“, a spus Angi Melania Cristea, membru al juriului.

Fiecare câștigător a emoționat prin cuvintele transmise, cu citatele din operele înscrise în concurs sau cu versuri care se pliază pe perioada dificilă pe care o traversăm.

O să vă oferim în dar gândurile transmise de Evelyne Maria Croitoru (Secțiunea Scriitori Consacrați - Poezie: Premiul I):

„Cu acest rondel - atât de potrivit cu vremurile pe care le trăim - aduc un omagiu organizatorilor, juriului, concurenților și tuturor celor care-l îndrăgesc și cinstesc pe Alexandru Macedonski:

Rondelul rozelor de august
Mai sunt încă roze mai sunt
Și tot parfumate și ele.
Așa cum au fost și acele
Când ceru-l credeam pe pământ.

автори, честитки до раководството на ДМР“, изјави Анци Мелания Кристеа.

Секој победник беше прекрасно изненаден од пренесените зборови, преку цитатите од делата пријавени на конкурсот или од стиховите што одговараат на овој тежок период низ кој поминуваме.

Ќе ви ги подариме како поклон мислите пренесени од страна на Евелин Марија Кроитору (Дел од секцијата на посветени писатели - поезија: Прва награда):
Преку овој рондел - толку соодветен на времето во кое живееме - им оддавам почит на организаторите, жирито, натпреварувачите и на сите оние кои го сакаат и го почитуваат Александру Мачедонски:

Ронделот на Розите од Август

Има уште рози, има
И тие сеуште мирисаат.
Така како што беа и тие
Кога небото го мислев дека е на земјата.
Во тоа време се издигнав,
Гледав помеѓу луѓето, кон звездите -
Има уште рози – има уште,
И тие се сеуште миризливи.
Залудно е зборот на животот
Ми ги згасна радостите,
Секогаш кога ќе се насмеам заборавам и пеам,
И покрај напорната работа,
Сè уште има зраци - сè уште има“.

Церемонијата на доделувањето на наградите се заврши со оддавање почит, кон Емилијан Миреа со еден миг на молчење.

ДМР ветува дека овој фестивал ќе продолжи и понатаму и ги охрабрува сите млади луѓе да се пријават на овој конкурс во наредните години:

„Ви благодариме, им се поклонуваме на сите учесници! Очекуваме и други творци на книжевната уметност да создадат еден мост помеѓу светот на убавината и реалноста! Благодарност до жирито!“, изјави Лаура Елен Рогобете Кристеску, претседателот на ДМР.

Победници на 8-мото издание на Националниот Фестивал -конкурс за Литература „Александру Мачедонски“ се следните:

Секција на консакрирани писатели - Поезија:
Прва награда: Калиграфијата на судбината од Евелин Кроитору - 9,84

Втора награда: На топењето на глечерите од Ана Сандулеску - 9,75

Трета награда: Сакај го, Ања! од Михаела Бобок - 9,50

Консакрирани писатели - Проза:
Прва награда: Окото на Кира од Константин Марафет - 9,75

Втора награда: Машинска невеста од Михаил Соаре - 9.06

Pe-atunci eram falnic avânt,
Priveam, dintre oameni, spre stele -
Mai sunt încă roze - mai sunt,
Si tot parfumate și ele.
Zadarnic al vietii cuvânt
A stins bucurile mele,
Mereu când zâmbesc uit și cânt,
În ciuda cercărilor grele,
Mai sunt încă raze, - mai sunt.“

Ceremonia de premiere с-a încheiat cu un omagiu adus poetului Emilian Mirea, принт-un moment de reculegere.

AMR promise că festivalul va merge mai departe și încurajează tinerii să se înscrie la concurs și în anii viitori:

”Vă mulțumim, ne înclinăm în fața tuturor participanților! Așteptăm și alți creatori de artă literară să creeze o punte între lumea frumosului și realitate! Mulțumim juriului!“, a spus Laura Elen Rogobete Cristescu, Președinte A.M.R..

Câștigătorii Concursului Național de Literatură ”Alexandru Macedonski“, ediția a VIII-a sunt următorii:

Sectiunea Scriitori Consacrați - Poezie:
Premiul I: Caligrafia destinului de Evelyne Croitoru - 9,84

Premiul II: La topirea ghețarilor de Ana Săndulescu - 9,75

Premiul III: Iubește-l, Anya! de Mihaela Boboc -

Трета награда: На прошетка низ татковината од Михаела Ајонесеј - 9,00

II. Секција на возрасни писатели кои не се дебитанти- Поезија:

Прва награда: „Некои одат кај попот, другите се насочуваат кон поезијата“. Ротару Марија (Букурешт) - 9,50

Втора награда: „Две очи се тажни, а потоа срцето е само“. Костица Чиокан (Јаши) - 9,37

Трета награда: „Се кријам под мостот на дланката, да не плаќам кирија на дишењето“. Раилеану Луминица (Бузая) - 9,00

Секција на возрасни писатели кои не се дебитанти- проза:

Прва награда: „Тогаш сè беше во ред“. Ромео Аурелиан Илие (Слобозија) - 9,50

Втора награда: „Сите сме виновни за се и сешто“. Јустин Бутнариук (Ботошани) - 9,43

Трета награда: „Среќата се гради преку сечија имагинација и секој ја смета како еден капут. „Попа Саву (Сибиу)

Секцијата млади автори - Поезија:

Прва награда: „Поезијата е уметност на душата“. - Петра Ана Мирика Бобици (Галати) - 9,75

Втора награда: „Јас пробувам да умрам откако сум роден“. - Барбу Теодора (Грамешти) - 8,75

Трета награда: „Понекогаш врне и на Венера“. - Ксереш Карина Николета (Букурешт) - 8,50

Секција на млади автори - Проза:

Прва награда: „Најскапата боја на моето срце е бојата на романскиот јазик“. - Бушу Јулија Марија (Крајова) - 9,50

Втора награда: „Понекогаш ја бараме вистината во кутијата со лаги“. - Безна Габриела Елена (Крајова) - 9,12

Трета награда: „Највпечатливото нешто што го кажав беше една приказна“. - Радулеску Александру-Јонуц (Бузая) - 8,75

Претседател на жирито: Аурел Марија Барос

Членови на жирито:

Елена Арменеску

Анџи Меланија Кристеа

Џела Енеа

Богдан Јонеску Лупеану

9,50

Sectiunea Scriitori Consacrați - Proză:

Premiul I: Ochiul Chirei de Constantin Marafet - 9,75

Premiul II: Mireasa Mecanica de Mihail Soare - 9,06

Premiul III: La pas prin patria mamă de Mihaela Aionesei - 9,00

II. Secțiunea scriitori adulți nedebutați - Poezie:

Premiul I: "Unii se duc la preot, alții se îndrepta spre poezie." Rotaru Maria (București) - 9,50

Premiul II: "Ochii doi is triști, d-apoi inima singură." Costică Ciocan (Iași) - 9,37

Premiul III: "Mă ascund în podul palmei, să nu plătesc chirie respirației." Răileanu Luminița (Buzău) - 9,00

Sectiunea scriitori adulți nedebutați:

Premiul I: "Totul a fost în ordine atunci." Romeo Aurelian Ilie (Slobozia) - 9,50

Premiul III: "Toți suntem vinovați de tot și de toate." Iustin Butnariuc (Botoșani) - 9,43

Premiul III: "Fericirea este clădită din închipuirile fiecaruia și fiecare o potrivește ca pe o haină." Popa Savu (Sibiu)

Sectiunea Tineri Autori - Poezie:

Premiul I: "Poezia este arta sufletului." - Petra Ana Mirică Bobiți (Galați) - 9,75

Premiul II: "Eu unul trag să mor de când m-am născut." - Barbu Teodora (Gramești) - 8,75

Premiul III: "Și pe Venus plouă uneori." - Csereș Karina Nicoleta (București) - 8,50

Sectiunea Tineri Autori - Proză:

Premiul I: "Culoarea cea mai scumpă inimii mele este culoarea limbii române." - Bușu Iulia Maria (Craiova) - 9,50

Premiul II: "Uneori căutăm adevărul în cutia cu minciuni." - Beznă Gabriela Elena (Craiova) - 9,12

Premiul III: "Cel mai impresionant lucru pe care l-am spus a fost o poveste." – Rădulescu Alexandru-Ionuț (Buzău) - 8,75

Președinte juriu: Aurel Maria Baros

Membrii juriu:

Elena Armenescu

Angela Melania Cristea

Gela Enea

Bogdan Ionescu Lupeanu

Оана Данеску

Oana Dănescu

ЕДНА ГОДИНА МАНДАТ

Јонел Станку: „Ви посакувам на сите да имате еден благословен Божиќ и една Нова година исполнета со среќа!

Во декември се навршува една година од

UN AN DE MANDAT

Ionel Stancu: "Să aveți un Crăciun binecuvântat și un An Nou fericit!"

În luna decembrie se încheie primul an din mandatul deputatului Ionel Stancu. Un an greu din

мандатот на пратеникот Јонел Станку. Една тешка година од гледна точка на пандемијата со Ковид-19, една година полна со предизвици, но и со многу вклучителност и иницијативи. Со голем интерес и задоволство се согласи да даде интервју за весникот Маќедонецот "Македонеанул", да им ги претстави на сите оние кои му дадоа подршка и доверба во 2020 година, главните иницијативи, активности и проекти.

Репортер (Р.): Како би ја описале со неколку зборови 2021 година?

Јонел Станку (J.C.): 2021 година беше комплексна година. На национално ниво, како и на глобално ниво, беше еден многу тежок период. Пандемијата го погоди општеството како целина, а здравствените грижи станаа приоритет. Си ја вршев мојата работа со желба да заедно со моите колеги од Парламентот да пробаме да ги најдеме најдобрите решенија за Романија.

Р.: Беете избран за заменик-председател на Пратеничката група на националните малцинства. Кои се другите обврски што ги имате?

И.С.: Член сум на две постојани комисии:

prisma pandemiei cu Covid -19, un an cu provocări, dar și multă implicare și inițiative. A acceptat cu mare interes și plăcere să ofere un interviu Revistei Macedoneanul, să prezinte celor care i-au dat girul de încredere în 2020, principalele inițiative, activități, proiecte.

Reporter (R.): Cum ati descrie în câteva cuvinte anul 2021?

Ionel Stancu (I.S.): Anul 2021 a fost unul complex. La nivel național, la fel ca la nivel mondial, a fost o perioadă grea. Pandemia a afectat întreaga societate, iar preocuparea pentru sănătate a devenit o prioritate. Mi-am desfășurat activitatea cu dorința ca împreună cu colegii mei din Parlament să găsim cele mai bune soluții pentru România.

R.: Ati fost ales ca vicelider al Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale. Ce alte responsabilități aveți?

I.S.: Fac parte din două comisii permanente: Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale (din martie 2021) și Comisia juridică, de disciplină și imunități. De asemenea, dețin funcția de președinte al Grupului parlamentar de prietenie cu Republica Macedonia de Nord și fac parte și din alte grupuri

Комисија за човекови права, религии и проблемите на националните малцинства (од март 2021 година) и на Комисијата за правни прашања, дисциплина и имунитет. Исто така, јас сум и претседател на парламентарната група за пријателство со Република Северна Македонија и сум член и во други парламентарни групи за

parlamentare de prietenie, respectив cu Regatul Belgiei, cu Regatul Тărilor de Jos (Оlandа) и си Republica Arabă Siriană. Nu în ultimul rând, particip activ la acțiunile Asociației Macedonenilor din România.

Reporter: Care au fost domeniile vizate de activitatea dumneavoastră legislativă?

пријателство, имено Кралството на Белгија, Кралството на Холандија и со Сириската Арапска Република. Но не и најмалку важно, активно учествувам во активностите на Друштвото на Македонците во Романија.

Репортер: Кои беа аспектиите на вашата законодавна активност?

Законодавните проекти се фокусираа на здравството, економијата, образованието и културата.

Репортер: Можете ли да ни дадете неколку примери?

Законскиот предлог за изменување и дополнување на Законот бр. 263/2010 за унитарниот јавен пензиски систем, Законскиот предлог за изменување и дополнување на Итната Уредба бр. 40/2015 што има во предвид финансиското управување со европските фондови за програмскиот период 2014-2020 година, со последователните измени и дополнувања, Законодавен предлог за изменување и дополнување на Националниот закон за образование бр.1 / 2011 година со последователни измени и дополнувања, Законски предлог за изменување и дополнување на Уредбата на Владата бр.137/2000 за спречување и санкционирање на сите форми на дискриминација, Предлог на закон за дополнување на Законот за парнична постапка, Законодавно-правен предлог за дополнување на Законот за физичко образование и спорт бр. 69/2000, Законодавниот предлог за трговскиот регистар, Законодавниот предлог за измена и дополнување на Уредбата на Владата 46 од 30.01.2000 година во врска со прогласувањето на Меморијалниот комплекс на револуцијата - декември 1989 година од општина Темишвар , ансамбл од национален интерес.

Некои од овие предлози/измени се веќе во Сенатот за да се дебатираат. Интерпелациите беа за одржување на физичко присуство во образоването, недостигот на вакцини за ХПВ, состојбата на учениците со посебни образовни потреби, недостатокот на лекот Ремдесивир во болниците.

Репортер: Исключително сложена програма, неделни патувања Крајова-Букурешт. Сепак, и покрај сето ова, знаеме дека бевте присутен во македонските друштва низ земјата.

И.С.: Така е. Моето присуство во македонската заедница останува најважно. Секоја недела одбираам да патувам во одреден дел од државата за да бидам со граѓаните, но и да ги поддржам проектите и акциите на Друштвото. Исто така оваа година, Друштвото на Македонците во Романија се истакна преку

Проектите legislative au vizat sănătatea, economia, educația, domeniul cultural.

Reporter: Ne puteți da câteva exemple?

Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, Propunere legislativă pentru modificarea și completarea OUG nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare, Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii Educației Naționale nr.1/2011 cu modificările și completările ulterioare, Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sanctiunea tuturor formelor de discriminare, Proiect de Lege privind completarea Codului de Procedură Civilă, Propunere legislativă pentru completarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, Propunere legislativă privind registrul comerțului, Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului 46 din 30.01.2000 privind declararea Complexului Memorial Revoluției - Decembrie 1989' din municipiu Timișoara ansamblu de interes național. Unele dintre acestea se află deja la Senat pentru dezbatere. Interpelările au fost cu privire la menținerea cursurilor cu prezență fizică, lipsa vaccinurilor HPV, situația elevilor cu cerințe educative speciale, lipsa medicamentului Remdesivir în spitale.

Reporter: Un program extrem de complex cu deplasări Craiova-București săptămânal. Cu toate acestea, știm că ați fost prezent în mijlocul comunităților din întreaga țară.

I.S.: Așa este. Rămâne primordială prezența mea în mijlocul comunităților. În fiecare săptămână aleg să mă deplasez într-o anumită zonă a țării pentru a fi alături de cetăteni, precum și pentru a susține proiectele și acțiunile Asociației. Și în acest an, Asociația Macedonenilor din România s-a evidențiat printr-o serie de proiecte specifice, menite să îmbogățească peisajul diversității etnice din România. Ansamblul Sonțe și interpretele AMR au avut numeroase apariții în toate zonele țării, fiind prezenți la evenimente multiculturale deosebite. Încă din anul 2014 AMR organizează anual Festivalul-Concurs Național de Literatură „Alexandru Macedonski”, adresat atât scriitorilor care nu au debutat în volum, cât și celor cu unul sau mai multe volume editate. De 1 iunie, copiii din comuna doljeană Urzicuța au primit din partea AMR cadouri și o carte bilingvă cu povestiri pentru copii. În acest an, AMR a organizat trei tabere, în perioada 29 august – 19 septembrie: Tabăra de limbă și cultură macedoneană (29 august - 5 septembrie), Tabăra de creație pentru membrii talentați ai comunității macedonene (5 - 12

низа конкретни проекти, наменети за збогатување на пејзажот на етничката различност во Романија. Ансамблот Сонце и интерпретаторите на ДМР имаа бројни настапи во сите области на земјата, присутни на специјални мултикултурни настани. Уште од 2014 година, ДМР годишно го организира Националниот фестивал-конкурс на литература „Александру Македонски“, кој се однесува и на писателите кои се уште немаат издадено книги, но и на оние со еден или повеќе објавени томови. За први јуни, децата од областа Урзикуца добија подароци од страна на ДМР една двојазична книга со приказни за деца. Оваа година ДМР организираше три кампа, помеѓу периодот 29 август - 19 септември: Камп за македонски јазик и култура (29 август - 5 септември), Креативен камп за талентирани членови на македонската заедница (5-12 септември), Камп на македонски традиции и историја (12-19 септември).

Новинар: Што можете да ни кажете за вашите односи со Република Северна Македонија?

Постојано се стремиме кон зајакнување на романско-македонските односи и соработка, развој на етно-културните врски на Македонците од Романија со земјата на потекло. Во Република Северна Македонија, се радуваме на целосната поддршка на романската амбасада, преку нејзината експресија Адела Моника Аксинте, вонреден и ополномочтен амбасадор на Романија во Република Северна Македонија. Агенцијата за миграција на Северна Македонија е исто така доверлив партнери кој овозможи културни партнерства со македонските организации широк светот. Азбуката и граматиката печатени од Агенцијата за иселеништво како помошни материјали се користат и на курсевите по македонски јазик што се организираат во Романија. Во јули имав чест да присуствуваам на свадбената церемонија во Галичник со претседателот на Република Северна Македонија, Стево Пендаровски. Тоа беше недела полна со емоции за сите учесници. Тоа се денови кога минатото се оживува, традициите и обичаите повторно се раѓаат. Во ова напуштено село се враќаат на овие денови мештаните кои се заминати низ целиот свет. Постојат стотици луѓе кои доаѓаат специјално за да присуствуваат на овој автентичен свадбен ритуал, да се восхитуваат на традиционалните носии, ората и музиката. Тоа е импресивна историја! Истотака, имавме задоволство да учествуваме и на најпознатиот детски фестивал во Република Северна Македонија - фестивалот „Златно славјче“ по повод 50-

септември), Табара на традиции и историја македонија (12 - 19 септември).

Reporter: În ceea ce privește legăturile cu Republica Macedonia de Nord ce ne puteți spune?

Am urmărit permanent întărirea raporturilor de colaborare româno-macedonene, dezvoltarea legăturilor etno-culturale ale macedonenilor din România cu țara de origine. În Republica Macedonia de Nord ne bucurăm de tot sprijinul Ambasadei României, prin Excelența sa Adela Monica Axinte, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al României în Republica Macedonia de Nord. De asemenea, Agenția pentru Emigrare din Republica Macedonia de Nord este un partener de încredere care a făcut posibile parteneriatele culturale cu organizații ale macedonenilor din întreaga lume. Abecedarul și gramatica tipărite de Agenția pentru Emigrare ca materiale de suport sunt folosite și la cursurile de limbă macedoneană ce sunt organizate în România. În luna iulie, am avut onoarea să particip la ceremonialul nuntă de la Galichnik alături de domnul președinte al Republiei Macedonia de Nord, Stevo Pendarovski. A fost o săptămână încărcată de emoție pentru toți participanții. Sunt câteva zile în care trecutul reînviuie, tradițiile și obiceiurile renasc. În acest sat, rămas pustiu, se întorc în aceste zile localnici plecați în întreaga lume. Sunt sute de oameni care vin special să asiste la un ritual de nuntă autentic, să admire costume, dansuri și muzică tradițională. Este o filă de istorie impresionantă! De asemenea, am avut bucuria să participăm și la cel mai cunoscut festival pentru copii din Republica Macedonia de Nord - Festivalul "Zlatno Slaveice (Privighetoarea de Aur)", cu ocazia jubileului de 50 de ani.

Reporter: Care este mesajul dumneavoastră pentru membrii AMR, acum la sfârșit de an?

I.S.: Să fiți sănătoși, să aveți liniște și împliniri! Să aveți un Crăciun binecuvântat și un An Nou fericit!

Și nu uitați să îmi semnalati orice problemă sau propunere! Vă promit că împreună vom găsi soluții!

Noi, toți, suntem România!

Репортер: Која е вашата порака до членовите на ДМР сега на крајот на годината?

J.C.: Да бидете здрави, да имате мир и исполнетост! Ви посакувам да имате благословен Божиќ и прекрасна Среќна Нова Година!

И не заборавјте да ми пријавите било какви проблеми или предлози! Ви ветувам дека заедно ќе најдеме решенија!

годишниот јубилеј.

Ние, сите, сме Романија!

ДВАЕСЕТ И ЕДНА ГОДИНА - ДМР

За македонците, 1991 е година со историско значење, без разлика дали се во Македонија или во Романија. Во таа година Република Македонија стана самостојна држава. Се градеа една самостојна држава соочена со сите неизвесности и предизвици. Во таква консталација на односи, Македонците во Романија, одеднаш се најдоа пред празна страница од нивната историја, страница која требаше да се „напише“. Сè се промени. Во мугрите на создавањето на новите самостојни држави во Европа, Македонците во Романија ја почувствуваа потребата дека треба да се обединат, да станат заедница, за да можат да дејствуваат во насока на зачувувањето на сопствениот идентитет. Така, октомври 2000 година ќе остане забележан трајно во анализите на македонското малцинства од Романија, како месец кога Македонците ја етаблираа својата Заедница и почнаа со своето институционално дејствување и станаа дел од многубројните романски општествени сегменти. Со тоа, Друштвото на Македонците од Романија стана вистинска парадигма и мост кој постојано обединува, гради и создава нови вредности и синергии. Низ овие 21 години од нејзиното основање се оставени неизбришливи траги низ бројните манифестации и ангажмани. А сите тие се забележани на страниците на списанието „Македонецот“, издадени се и голем број книги. Секако, сето ова не би било возможно без поддршката од страна на романската држава и влада, конкретно преку Советот за националните малцинства, како и локалните институции кои ги поддржуваат благородните проекти на Македонците во Романија.

Лаура Рогобете

DOUĂZECI ȘI UNU DE ANI - AMR

Pentru macedoneni, 1991 este un an cu semnificație istorică, fie că ei se află în Republica Macedonia de Nord sau în România. În acel an, Republica Macedonia de Nord a devenit un stat independent. Un stat independent s-a constituit în fața multor incertitudini și provocări. Totul s-a schimbat. În zorii creării noilor state independente în Europa, macedonenii din România au simțit nevoie să se unească, să devină o comunitate, pentru a putea acționa și pentru a-și păstra propria identitate. Astfel, octombrie 2000 va fi consemnată permanent în analele minorității macedonene din România, ca luna în care macedonenii și-au constituit comunitatea și au început să acționeze instituționalizat și astfel au intrat în numeroasele segmente ale societății românești. Astfel, Asociația Macedonenilor din România a devenit un adevărat model, precum și o puncte care unește, construiește și creează constant noi valori și sinergii. În acești 21 de ani de la înființare, au rămas urme de neșters ale ei prin numeroasele manifestări și evenimente pe care le-a organizat și angajamente pe care și le-a luat. Si toate au fost transcrise în paginile revistei „Macedoneanul”, și în numărul mare de volume publicate. Desigur, toate acestea nu ar fi fost posibile fără sprijinul statului și Guvernului român, în special prin prezența Asociației în Consiliul Minorităților Naționale, precum și al instituțiilor locale care susțin proiectele notabile ale macedonenilor din România.

Laura Rogobete

МАКЕДОНЦИТЕ ОД ТЕМИШВАР, ИНТЕНЗИВНА АКТИВНОСТ НА КРАЈОТ НА ГОДИНАТА!

Етничките Македонци од Темишвар продолжија да се собираат во седиштето на ДМР Темишвар, иако активностите беа нарушени поради епидемиолошката состојба предизвикана од пандемијата. Бројот на учесниците во активностите организирани во седиштето на ДМР беше многу помал од претходно, но и покрај тоа, членовите целосно ги искористија кратките периоди во кои можеа да се сртнат, дури и ако мораа да ги почитуваат правилата за заштита наметнати од пандемијата.

Македонците од Темишвар одржуваа секакви активности. Од гастрономски традиции, курсеви по македонски јазик, до одбележување на Денот на македонскиот јазик или одбележување на Националниот ден на Романија.

Кога станува збор за гастрономските традиции, печениот праз со кисела павлака беше воодушевувањето на вечерта. Овој рецепт се наоѓа во новото книга со традиционални македонски рецепти, а покрај тоа што се готви многу лесно и брзо, е уште повкусно.

Се одржуваше и настава по македонски јазик, кој покрај тоа што членовите можат да си ги вежбаат своите знаења со други Македонци, тоа е и добра можност за дружење во ова време на ограничувања.

MACEDONENII DIN TIMIȘOARA, ACTIVITATE INTENSA LA FINAL DE AN!

Macedonenii din Timișoara au continuat să se întâlnească la sediul AMR Timișoara, deși активите au fost perturbate de situația epidemiologică provocată de pandemie. Numărul de participanți la activitățile organizate la sediul AMR a fost mult mai mic decât înainte, însă, chiar și așa, membrii au profitat din plin de scurtele perioade în care s-au putut întâlni, chiar dacă au fost nevoie să respecte normele de protecție impuse de pandemie.

Macedonenii din Timișoara au avut tot felul de activități. De la tradiții gastronomice, cursuri de limbă macedoneană, până la sărbătorirea Zilei Limbii Macedonene sau marcarea Zilei Naționale a României.

Când a venit vorba de tradiții gastronomice, prazul cu smântână preparat la cuptor a fost deliciul serii. Preparatul se găsește în noul volum de rețete tradiționale macedonene, iar, pe lângă faptul că este foarte ușor și rapid de gătit, este și foarte gustos.

Cursurile de limbă macedoneană nu au lipsit, cursuri care, pe lângă faptul că membrii își pot exersa cunoștințele lingvistice cu alți macedoneni, sunt și un bun prilej de socializare în această perioadă dificilă.

Etnicii macedoneni din Timișoara nu au uitat nici de Ziua Națională a României, pe care o marchează în fiecare an prin depunerea de coroane în memoria eroilor căzuți. Astfel, în data de 1 Decembrie, membrii AMR au depus o coroană la Monumentul Ostașului Român din Timișoara.

Етничките Македонци од Темишвар не го заборавија ниту Националниот ден на Романија, кој секоја година го одбележуваат со положување венци во спомен на загинатите херои. Така, на 1 Декември, членовите на ДМР положија венец на Споменикот на романскиот војник во Темишвар.

Денот на македонскиот јазик го одбележаа два момента. Еден онлајн, на платформата Зум, на која присуствуваа Македонци од Темишвар, заедно со други Македонци низ целата држава, што беше прилика во која Македонците во Романија можеа повторно да бидат заедно, иако секој од својот дом и за краток временски период.

Денот на македонскиот јазик беше одбележан и во седиштето на ДМР Темишвар, на кој присуствуваа мал дел од членовите од македонската заедница во Темишвар, поради здравствените ограничувања наметнати од пандемијата на КОВИД—19.

Членовите на ДМР имаа можност да бидат заедно неколку часа и да го прослават овој исклучително важен ден за едно национално малцинство, тоа што земјата во која живеат го смета нивниот јазик важен, па дури и го одбележува на посебно посветен ден.

Виолета Гимбоаша

СЕЌАВАЊЕ НА ТОШЕ ПРОЕСКИ

На 16 октомври 2021 година се навршија 14 години откако македонскиот пејач Тоше

Ziua Limbii macedonene, 8 decembrie, a fost marcată prin două momente. Unul a fost online, pe platforma Zoom, în cadrul căruia au participat macedoneni din Timișoara, alături de alți etnici din întreaga țară, fiind un moment în care macedonenii din România au putut din nou să fie împreună, chiar dacă fiecare de la el de acasă și pentru o perioadă scurtă de timp.

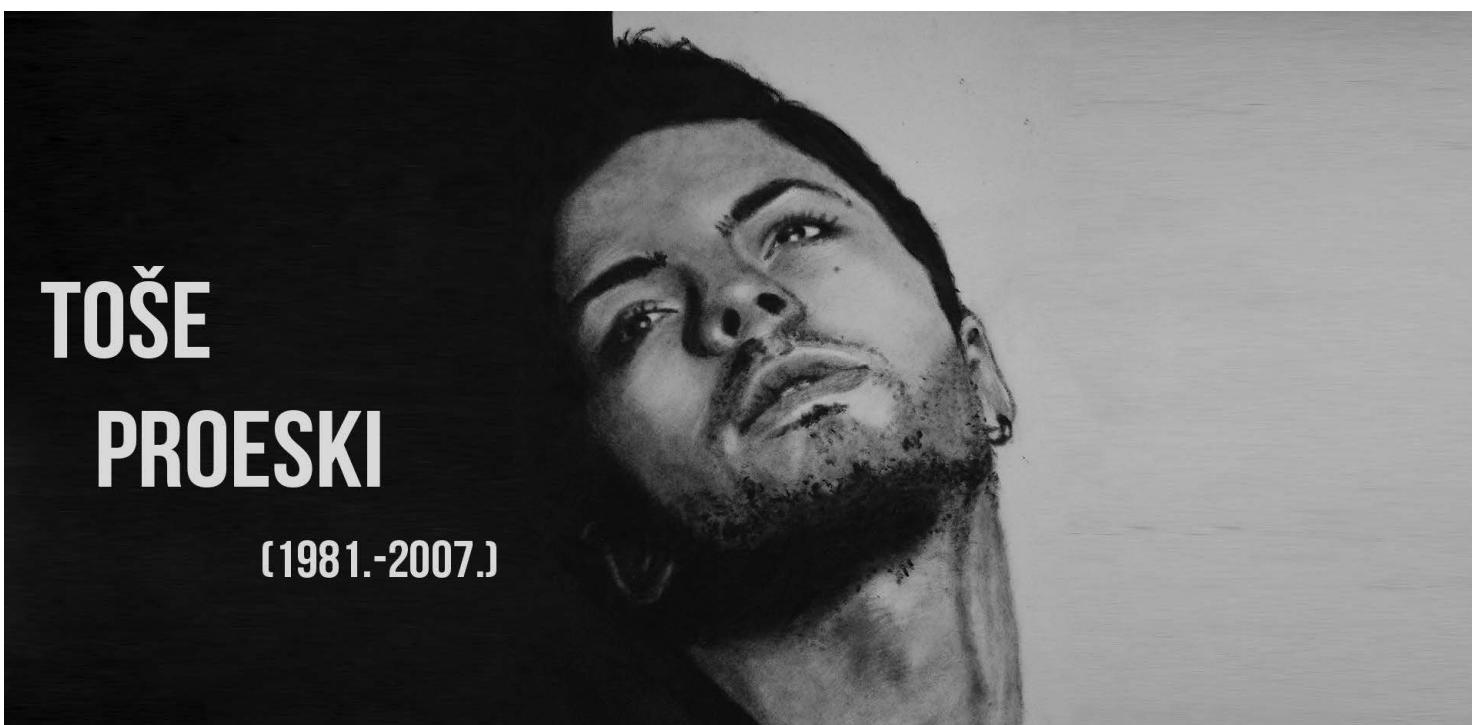
Și la sediul AMR Timișoara a fost marcată Ziua Limbii Macedonene, unde a participat însă, o mică parte a comunității macedonene din Timișoara, iar asta din cauza restricțiilor sanitare impuse de pandemia de COVID.

Membrii AMR au avut ocazia să fie împreună pentru câteva ore și să sărbătorescă această zi extrem de importantă pentru o minoritate națională, faptul că, țara în care trăiesc, consideră importantă limba lor și chiar o marchează într-o zi special dedicată.

Violeta Ghimboășă

ÎN AMINTIREA LUI TOŞE PROESKI

Pe data de 16 octombrie 2021, s-au împlinit

Проески трагично го загуби животот во сообраќајна несреќа кај Нова Градишта. Не напушти на 26-годишна возраст, оставајќи неизбришлива трага како уметник и човек. Неговото „Ве сакам сите“ најдобро покажува колку беше големо срцето на Тоше. Секогаш им помагаше на оние на кои тоа им беше најпотребно. Беше пејач со ангелски глас и топла душа, живееше за концерти и размена на енергија со публиката. На последниот концерт што го одржа на Градскиот стадион во Скопје на 5 октомври 2007 година, доби статуетка на Мајка Тереза, во знак на благодарност за својата хуманитарна работа. Во чест на македонскиот непробол кој не сакаше да наведне глава пред никого, туку остана горд на саебе и на неговиот народ, и годинава бројни почитувачи му оддадоа помен.

Да се потсетиме на една од песните чиј текст го напиша самиот:

1200 милији

Ако бар уште еднаш ветрот
твоје име изговори,
тргнувам, го барам патот
прв што ќе се отвори.
Доцна е, може како кукла
секој да ме навие.
Нокта е слепа, ама знае
срца да ни заспие.

Илјада и двеста милији
живеј одовде,
уште илјада и двеста

14 ani de când cântărețul macedonean Toše Proeski și-a pierdut viața în mod tragic într-un accident de mașină lângă Nova Gradiška. Ne-a părăsit la 26 de ani, lăsând în această lume o urmă de neșters atât ca artist cât și ca bărbat. Cuvintele pe care acesta le repeta mereu: „Vă iubesc pe toti!“ demonstrează cel mai bine cât de mare era inima lui Toše. Întotdeauna i-a ajutat pe cei care aveau cea mai mare nevoie. Era un cântăreț cu voce angelică și suflet mare, cald, care a pus multă inimă și simțire în concertele sale și întotdeauna a construit o punte plină de energie cu publicul său. La ultimul concert pe care l-a susținut pe stadionul orașului Skopje, pe data de 5 octombrie 2007, a primit o statuetă a Maicii Tereza, în semn de recunoștință pentru munca sa umanitară. În cîinstea invincibilului macedonean care nu a vrut să-și plece capul în față nimănu, ci a rămas mereu mândru de el și de neamul lui, în acest an, numeroși admiratori i-au adus un omagiu.

Să ne amintim unul dintre cântecele ale căror versuri le-a scris tot el:

O mie două sute de mile

Dacă încă o dată, vântul
va mai rosti numele tău,
voi pleca, voi lua drumul
Primul ce mi se va arăta.
Târziu e, ca pe-o păpușă
mă poate mânu oricine.
Noaptea e oară, dar numai ea știe
să îmi adoarmă inima.

La o mie două sute de mile

сè да исчезне.
Илјада и двеста дена
живеј ако смееш,
уште еден ден ти давам
да се покаеш.

Пропаѓам во било чии раце
само нежно да ме чуваат.
Се предавам, можат туѓи усни
да ме разоружаат.
Што е важно кого љубам
кога в зори заборавам.
Не пребирам, сите вредат
кога страсно ќе ме погалат.

Илјада и двеста милји
Живеј одовде,
Уште илјада и двеста
Сè да исчезне,
Илјада и двеста дена
живеј ако смееш,
Уште еден ден ти давам
Да се покаеш.

Лаура Рогобете

departe ești de mine,
și la alte o mie două sute
totul va dispărea,
O mie două sute de zile
trăiește dacă îndrăznești,
Și încă o zi îți mai dau
Ca să te căiești.

M-arunc în brațele oricui
duios de mă va-mbrătișa.
Mă voi preda de vor putea
buze străine a mă dezarma.
Nu-i important pe cine mai iubesc,
că-n zori, oricum, eu uit.
Nu mai aleg, ele au valoare
de cu pasiune mă vor mângâia.

La o mie două sute de mile
departe ești de mine,
și la alte o mie două sute
totul va dispărea,
O mie două sute de zile
trăiește dacă îndrăznești,
Și încă o zi îți mai dau
Ca să te căiești.

Laura Rogobete

НАЦИОНАЛНИ МАЛЦИНСТВА, МИГРАЦИИ И БЕЗБЕДНОСТ

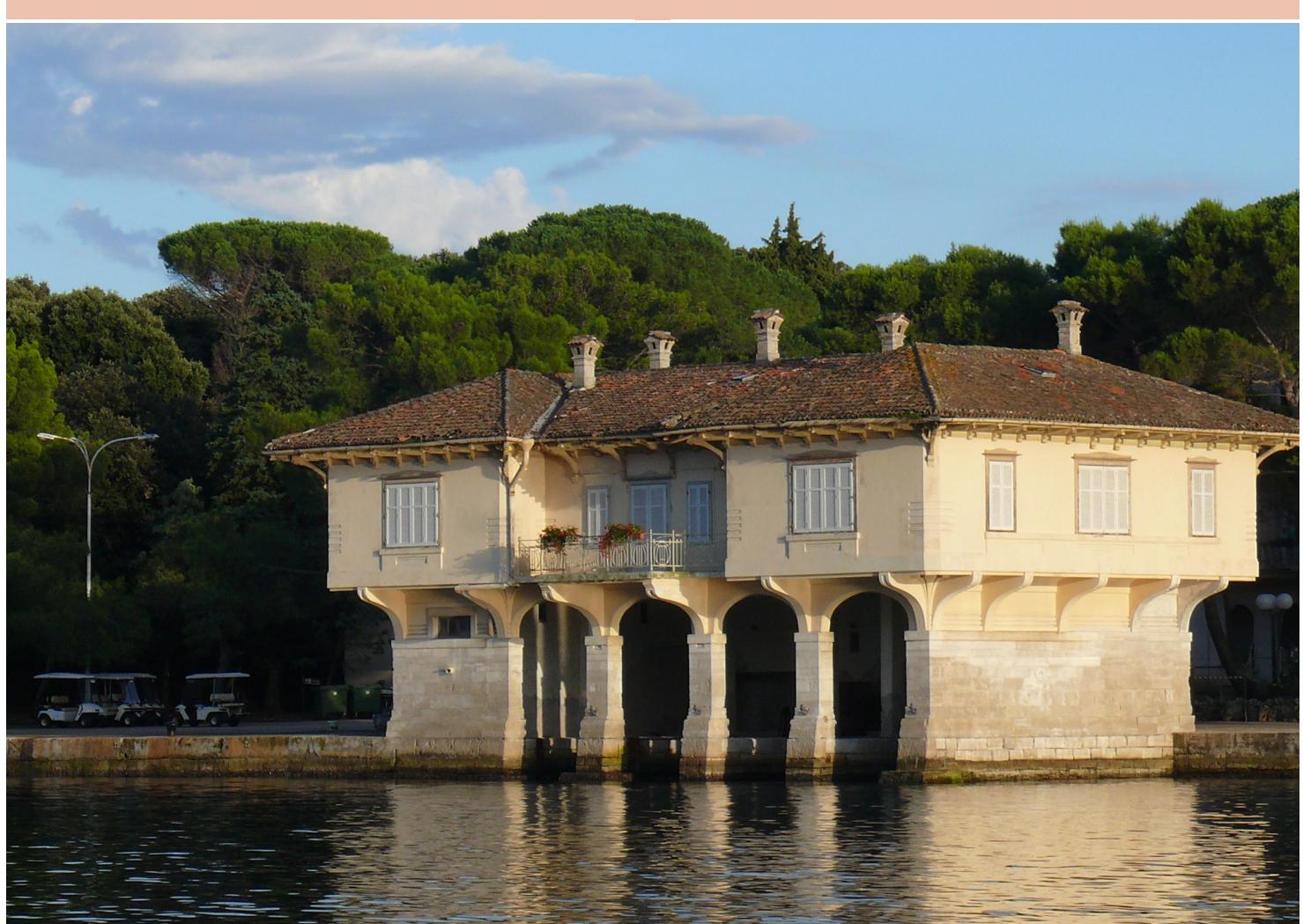
Советот за националните малцинства на Република Хрватска во соработка со Центарот за меѓународни и безбедносни студии на Факултетот за политички науки при Универзитетот во Загреб, Фондацијата „Фридрих Еберт Стифтунг“ и Академската мрежа за соработка во Југоисточна Европа, ја организираше традиционалната 25. Меѓународна научна конференција на тема „Национални малцинства, миграции и безбедност“. Конференцијата се одржа од 6 до 9 септември 2021 година на островот Бриони. Во текот на трите дена, на конференцијата беа одржани седум панели поделени во три тематски целини: „Национални малцинства во демократските општества“, „Миграции и миграциски политики“ и „Глобални безбедносни предизвици“. Настанот беше организиран во согласност со сите епидемиолошки мерки, а учесниците од Хрватска и од странство кои не можеа физички да присуствуваат на конференцијата поради оваа вонредна

MINORITĂȚI NAȚIONALE, MIGRAȚIE ȘI SECURITATE

Consiliul pentru Minorități Naționale din Republica Croația, în cooperare cu Centrul pentru Studii Internaționale și de Securitate de la Facultatea de Științe Politice a Universității din Zagreb, Fundația Friedrich Ebert Stiftung și Rețeaua de Cooperare Academică din Europa de Sud-Est, a organizat cea de a 25-a conferință științifică internațională cu tema „Minorități naționale, migrație și securitate“. Conferința s-a desfășurat în perioada 6 – 9 septembrie 2021 pe insula Brijuni. Pe parcursul celor trei zile de conferință s-au desfășurat sapte paneluri împărțite în trei unități tematice: „Minoritățile naționale în societățile democratice“, „Migrație și politici de migrație“ și „Provocări ale securității globale“. Evenimentul a fost organizat în conformitate cu toate măsurile epidemiologice, iar participanții din Croația și din străinătate care nu au putut participa fizic la conferință din cauza acestei stări de urgență, au susținut prezentările și au participat la discuții prin intermediul aplicației „Zoom“.

Protecția drepturilor minorităților

La conferință au participat aproximativ 80 de

состојба, ги одржаа своите презентации и учествуваа во панел дискусиите преку апликацијата „Зум“.

Заштита на правата на малцинствата

Во живо и онлајн, на конференцијата присуствуваа околу 80 научници и експерти од земјите од Југоисточна Европа, чиј опсег на истражување се правата на националните малцинства, глобалните и безбедносните предизвици на современите миграции и тековните миграциски трендови, миграциската политика и сродните безбедносни прашања со акцент на различни аспекти на управување со кризата предизвикана од пандемијата на ковид-19. Во име на Советот за националните малцинства на РХ, на конференцијата учествуваше претседателот на Советот, Александар Толнауер, кој воедно ја водеше и експертската дискусија за положбата на националните малцинства во демократските општества во контекст на политичката застапеност на локално, регионално и национално ниво, и мултилатералната соработка на државите во заштитата на националните малцинства, како и дискусијата

оameni de știință și experți din țările Europei de Sud-Est, al căror domeniu de cercetare este: drepturile minorităților naționale, provocările globale și de securitate ale migrației moderne și tendințele actuale de migrație, politica migrației și problemele de securitate conexe cu accent pe diverse aspecte ale managementului crizelor cauzate de pandemia Covid-19. În numele Consiliului pentru Minorități Naționale din Republica Croația, la conferință a participat președintele Consiliului, Alexander Tolnauer, care a condus și discuția cu expertii privind poziția minorităților naționale în societățile democratice în contextul reprezentării politice la nivel local, regional și național, și cooperarea multilaterală a statelor în protecția minorităților naționale, precum și discuția privind consolidarea capacității de protecție a minorităților naționale în Republica Croația.

Laura Rogobete

за зајакнување на капацитетот за заштита на националните малцинства во Република Хрватска.

Лаура Рогобете

ЗЛАТНО СЛАВЕЈЧЕ

Недела, 17 октомври 2021 година, Спортскиот центар „Борис Трајковски“ во Скопје, повторно беше највеселото и најисполнетото место во градот, а детските гласови одекнаа со нотите на старите и новите песни на фестивалот „Златно Славејче 2021“.

Оваа година, оваа позната детска манифестија во организација на Советот за згрижување и воспитување на децата во Скопје, прослави редок јубилеј - 50 години постоење.

Оваа долгогодишна успешна приказна датира од 1971 година, кога се одржа првото издание на фестивалот Златно Славејче, фестивал со чии песни израснаа многу генерации македонски деца.

За прв пат на сегашните членови на хорот по повод неговиот роденден им се придружија дел од децата кои низ годините ги изведуваа песните на фестивалот.

Извршиот директор на фестивалот Бобан Јосифовски ни соопшти дека на сцената се слушнаа 14 нови песни, а беше изведен и ремикс на најголемите хитови на фестивалот, ремикс во изведба на двајца од најпознатите македонски изведувачи Александар и Дац. Гласот на Влатко Илиевски, познатиот пејач и актер, кој, за жал, повеќе не е меѓу нас, се слушаше во една од песните кои беа дел од ремиксот и беше насловена „Запомни ме“. Влатко беше домаќин на фестивалот Златно

PRIVIGHETOAREA DE AUR

Duminică, 17 octombrie 2021, Arena Sportivă „Boris Trajkovski“ din Skopje a fost din nou cel mai fericit și mai plin de cântec loc din oraș, iar vocile copiilor au rezonat cu notele cântecelor vechi și noi la festivalul „Privighetoarea de Aur - 2021“.

Anul acesta, celebrul eveniment pentru copii, organizat de Consiliul pentru îngrijirea și educarea copiilor din orașul Skopje, a sărbătorit 50 de ani de existență.

Această poveste de succes de lungă durată a început încă din anul 1971, când a avut loc prima ediție a Festivalului Privighetoarea de Aur, festival cu ale cărui cântece au crescut multe generații de copii macedoneni.

În premieră, unii dintre copiii care au interpretat melodiile festivalului de-a lungul anilor s-au alăturat pe scenă membrilor actuali ai corului cu prilejul aniversării celor 50 de ani de existență.

Directorul executiv al festivalului, Boban Josifovski, a declarat că pe scenă au fost interpretate 14 piese noi, realizându-se un remix din hiturile festivalului, care a fost interpretat de doi dintre cei mai cunoscuți interpreți macedoneni, Aleksandar și Daț. Vocea lui Vlatko Ilievski, celebrul cântăreț și actor, care, din păcate, nu mai este printre noi, a putut fi auzită într-unul din cântecele care au făcut parte din remix și s-a intitulat „Remember me“. Vlatko a fost gazda festivalului Privighetoarea de Aur timp de zece ani.

Славејче време од десет години.

Со цел да се почитуваат протоколите поврзани со Ковид-19, салата „Спортска Аrena“ „Борис Трајковски“ беше исполнета само со една третина од својот капацитет. Посетителите на фестивалот можеа да го купат новото ЦД со 14-те песни. Домаќин на фестивалот оваа година беше шармантиот Марко Новевски. Фестивалот се снимаше и емитуваше истовремено на неколку национални телевизиски станици како и на екраните поставени во центарот на главниот град. Скопје и оваа година ечеше со стари и нови песни, изведени од детски гласови затоа што, како што вели мотото на годинешниот фестивал „Кога еднаш ќе станеш славејче (член на хор или изведувач на фестивалот), остануваш славејче засекогаш“!

Мотото важеше и за малата пејачка со македонско потекло - Џорџиана Александра Станчу која годинава вторпат по ред учествуваше на познатата културна манифестија. Таткото на малиата пејачка - Јонел Станку - е пратеник на македонското малцинство во романскиот парламент. Семејството на Џорџиана негува љубов кон убавината и почитта кон вредностите на македонската култура, а тоа се одразува во креациите на малото девојче. Тоа што импресионира кај ова девојче од македонската заедница која живее во Романија е фактот што таа беше и композитор и текстописец на изведената песна, а згора на тоа песната беше посветена на 50-годишнината од фестивалот и хорот. Еве го текстот на оваа песна. Оваа песна на Џорџиана не беше премиерна, таа настапи пред две години, по повод Националниот ден на Република Северна Македонија со уште една нејзина креација. За време на посетата на Република Македонија, Џорџиана одбележа уште еден настап, учествуваше и на фестивалот „Виножито“ истиот ден. Малата пејачка даде интервју и за национална македонска телевизија. Во продолжение ви ја претставуваме песната во изведба на Џорџиана на фестивалот Златно Славејче 2021:

Златна годишна

Златно Славејче,
Убава ти е приказната!

Силно чука срцето.
Надвор грее сонцето.
Сите го чекаме
Златното Славејче.

Силно чука срцето.

În vederea respectării protocoalelor legate de Covid-19 sala Arena Sportivă "Boris Trajkovski" s-a umplut numai la o treime din capacitate. Spectatorii festivalului au putut cumpăra noul CD cu cele 14 melodii. Gazda din acest an a festivalului a fost fermecătorul Marko Novevski. Festivalul a fost filmat și difuzat simultan la mai multe televiziuni cu acoperire națională, precum și pe ecranele instalate în centrul capitalei. Skopje a răsunat încă o dată și anul acesta de cântecele vechi și noi, interpretate de voci de copii pentru că, așa cum spune motto-ul festivalului de anul acesta, „Odată devenit privighetoare (membru al corului sau interpret în cadrul festivalului), rămâi pentru totdeauna o privighetoare!“

Motto-ul a fost valabil și pentru micuța interpretă de origine macedoneană – Georgiana Andreea Stancu, care, anul acesta, a participat pentru a doua oară consecutiv la famosul eveniment cultural. Tatăl micuței interprete, Ionel Stancu, este deputatul minorității macedonene în Parlamentul României. În familia Georgianei au fost cultivate dragostea pentru frumos și respectul pentru valorile culturii macedonene, lucru care s-a oglindit și în creațiile micuței. Ceea ce a impresionat foarte mult la această interpretă venită din comunitatea macedoneană care trăiește în România a fost faptul că ea a fost și compozitoare și textieră a cântecului interpretat, și mai mult de atât, melodia a fost dedicată celor 50 de ani împliniți de festival și corul acestuia. În continuare vă prezentăm textul acestei melodii. Pentru Georgiana această melodie nu a constituit o premieră, ea interpretând în urmă cu doi ani, cu ocazia Zilei Naționale a Republicii Macedonia de Nord, o altă creație de a sa. Cu ocazia vizitei în Republica Macedonia de Nord, Georgiana a mai bifat un eveniment, ea participând în aceiași zi și la festivalul "Curcubeul". De asemenea, micuța interpretă a acordat și un interviu la un post de televiziune macedonean cu acoperire națională. În continuare vă prezentăm textul melodiei interpretate de Georgiana la festivalul Privighetoarea de Aur 2021:

Aniversare de aur

Privighetoare de Aur,
Frumoasă-i povestea ta.

Inima bate cu putere.
Soarele strălucește afară.
Aștepțăm cu totii
Privighetoarea de Aur.

Inima bate cu putere.
Se bucură și soarele.
Aștepțăm cu sufletul

Се радува и сонцето.
Со душа го чекаме
Златното Славејче.

За многу години,
Драги славејчиња,
И многу весели
Роденденчиња!

За многу години,
Драги славејчиња,
Да се радуваат
Сите дециња!

Златно Славејче,
Убава ти е приказната!

Ајде да си играме,
Заедно да пееме,
Среќа во душите
Да ви донесеме.

Ајде да си играме,
Заедно да пееме,
Среќа во душите
Да ви донесеме.

За многу години,
Драги славејчиња!
И многу весели
Роденденчиња.

Privighetoarea de Aur.

La mulți ani,
Dragi privighetori,
Și foarte vesele
Aniversări!

La mulți ani,
Dragi privighetori,
Să se bucure
Toți copiii!

Privighetoare de Aur,
Frumoasă-i povestea ta.

Haideți ca să ne jucăm,
Împreună să cântăm,
Fericire-n suflete
Să vă aducem.

Haideți ca să ne jucăm,
Împreună să cântăm,
Fericire-n suflete
Să vă aducem.

La mulți ani,
Dragi privighetori,
Si foarte vesele
Aniversări!

La mulți ani,

За многу години,
Драги славејчиња!
Да се радуваат
Сите дечиња!

Златно Славејче,
Убава ти е приказната!

Лаура Рогобете

МАКЕДОНСКИ ВЕРСКИ ТРАДИЦИИ И ОБИЧАИ

Македонците во Романија и широкото светот се видени како добри и вредни Христијани. Од генерација на генерација се пренесуваат црковните обичаи и традиции како во потесното семејство така и во кругот на заедницата, а Друштвото на Македонците од Романија претставува еден значаен елемент и темелник во нивното зачувување и пренесување.

Сега се наоѓаме во период на Божикниот пост, чие име јасно ни кажува дека тој е воведен како подготовка за доаѓањето на Рождеството Христово. Пред секој голем настан уште во Стариот Завет читаме дека луѓето постеле, па таа традиција преминува и во Црквата, па така, пред секој голем празник се подготвуваат со пост. Пред Раѓањето на Господ постиме седум недели, и во овој пост секоја среда и петок постиме без масло, во другите денови со масло, а во сбота, неделја и на празник јадеме и риба. Постот се засилува во последните десет денови пред Божик, па тогаш веќе не се јаде риба, и постиме позасилено во исчекување на празникот. Божикниот пост е востановен за да можеме ние, во пресрет на Рождеството Христово, да се очистиме себеси со покајание, молитва и пост, и со чисти срца, душа и тело, благоговејно да Го пресртнеме Синот Божиј што се јави во светот, принесувајќи Му го, наместо обични дарови и жртви, нашето чисто срце и желба за последување на Неговото учење.

Dragi privighetori,
Să se bucure
Toți copiii!

Privighetoare de Aur,
Frumoasă-i povestea ta.

Laura Rogobete

TRADIȚII ȘI OBICEIURI RELIGIOASE MACEDONENE

Macedonenii din România și din întreaga lume sunt văzuți ca niște creștini buni și muncitori. Obiceiurile și tradițiile bisericesti se transmit din generație în generație atât în familia apropiată, cât și în comunitate, iar Asociația Macedonenilor din România este un element și un fundament important în păstrarea și transmiterea lor.

Ne aflăm acum în perioada postului Crăciunului, al cărui nume ne spune clar că a fost introdus în cultul Bisericii Ortodoxe ca o pregătire pentru întâmpinarea Nașterii Domnului Iisus Hristos. Înainte de fiecare mare eveniment, încă din Vechiul Testament, știm că oamenii au postit, iar această tradiție s-a transmis și în Cultul Bisericii Ortodoxe, aşa că înainte de fiecare mare sărbătoare, ne pregătim postind. Postim săptămâni înapoi de Nașterea Domnului, iar în această perioadă postim fără untdelemn în fiecare miercuri și vineri, cu untdelemn în celealte zile, iar sămbăta, duminica și când e sărbătoare mâncăm pește. Postul se intensifică în ultimele zece zile dinaintea Crăciunului, aşa că atunci nu mai mâncăm pește, iar postul devine mai drastic în apropierea sărbătorii. Postul Crăciunului este stabilit pentru ca noi, în ajunul Nașterii Domnului Hristos, să ne curățăm cu pocăință, rugăciune și post, și cu inimi, suflete și trupuri curate să-L întâlnim pe Fiul lui Dumnezeu care s-a arătat în lume, oferindu-i, în loc de daruri și sacrificii obișnuite, inimile noastre curate și dorința de a

Што е тоа пост?

Поимот пост доаѓа од грчкиот јазик, од зборот нистево, што значи „не јадам, гладувам“. Постот е подвиг на умерено јадење, на воздржување од одредени продукти, воздржување од телесни наслади, како и воздржување од било каков грев, со дело, збор или помисла.

Првата заповед во рајот кон прародителите Адам и Ева е всушност заповед за пост, да не јадат од плодовите на едно дрво во рајот. Тоа дрво било како и сите останати дрвја, но Бог им дал таква заповед за да ја испита нивната послушност, да ја испита нивната доверба и зрелост. И тие паднале уште на првото искушение, покажале дека не се зрели, дека немаат доверба во нивниот Создател и Родител Бог. Поради ова словенските преведувачи поимот пост го извеле од зборот послушност, односно, постот е послушност кон Бога.

Отако го загубиле рајот, Бог им дал на прародителите можност пак да се вратат онаму од каде што отпаднале, користејќи ги духовните лекарства на Црквата, постот, молитвите, исповедта и Светата Причест. Затоа Црквата му оддава толку големо значење на постот, па така во текот на една година, повеќе од

urma învățătura Lui.

Ce este postul?

Termenul de post vine din limba greacă, de la cuvântul nistevo, care înseamnă „nu mănânc, flămânzesc“. Postul este un act ce implică mâncarea moderată, abstinența de la anumite produse, abținerea de la plăcerile trupești, precum și abținerea de la orice păcat, prin faptă, cuvânt sau gând. Prima poruncă din paradis pentru primii oameni, Adam și Eva, este, de fapt, o poruncă pentru post, să nu mănânce din rodul unui pom din paradis. Acel copac era ca toți ceilalți copaci, dar Dumnezeu le-a dat o astfel de poruncă pentru a le testa supunerea, încrederea și maturitatea. și ei au căzut chiar de la prima ispită, au arătat că nu sunt maturi, că nu au încredere în Creatorul și Părintele lor, Dumnezeu. Din această cauză, traducătorii slavi au derivat termenul de post din cuvântul ascultare, adică postul este ascultarea de Dumnezeu.

Se postește în fiecare miercuri, în amintirea trădării Domnului și în fiecare vineri, din cauza răstignirii Domnului. De asemenea, au fost introduse patru posturi majore, dintre care Postul Mare sau Postul Paștelui este de cea mai mare importanță, urmat de posturile Crăciunului, cele apostolice și cele ale Adormirii Maicii Domnului.

Sărbătorile familiei:

половина денови се посветени на постот.

Се пости секоја среда – во спомен на предавството на Господ, и секој петок – заради распнувањето на Господ. Исто така воведени се и четири големи пости, од кои најголемо значење има Великиот или Велигденски пост, потоа Божикниот, Апостолскиот и Успенскиот.

Домашна слава

Во текот на овој пост и еден месец пред него, на Балканот има обичај да се празнуваат имендени и домашни слави. Овој обичај е древен, и се задржал во Македонија и Србија. Имено, како што секоја црква, секој манастир има свој светител закрилник, на кого е посветен и кого особено го празнува, така секое семејство си има свој светител закрилник, чиј што празник посебно се празнува.

Па така, прва домашна слава е света Параскева-Петка, па потоа празникот на светиот Димитриј Солунски, светите лекари Козма и Дамјан, светиот Архангел Михаил, Воведение на Пресвета Богородица во храмот – Пречиста, свети Ѓорѓи Посен, свети Никола и свети Спиридон. Овие празници се најпразнувани меѓу народот, како домашни слави. На тој ден, обично вечерта, домаќините носат во црква леб, наречен панагија, варена пченица и вино, за да ги благослови и освети свештеникот. Потоа ги носат дома, па приредуваат вечера на која ги покануваат своите блиски, а во чест на светителот закрилник.

На домашната слава треба да бидеме

În timpul acestui post și cu o lună înainte, în Balcani se obișnuiește să se celebreze zile onomastice și sărbători familiale. Acest obicei este străvechi și a persistat în Macedonia și Serbia. Își anume, precum fiecare biserică, fiecare mănăstire are propriul hram, căruia îl este închinată și pe care îl prăznuiește în mod special, tot așa fiecare familie are propriul hram, a cărui sărbătoare se sărbătoresc separat.

Astfel, prima sărbătoare familială este Sf. Parascheva-Petka, apoi sărbătoarea Sf. Dimitrie de la Salonic, Sf. Doctori Cosma și Damian, Sf. Arhanghel Mihail, Intrarea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu în biserică – Precista, Sf. Gheorghe, Sf. Nicolae și Sf. Spiridon.

ACESTE sărbători sunt cele mai slăvite în rândul oamenilor, ca sărbători familiale. În acea zi, de obicei seara, gazdele aduc la biserică pâine, numită panaghia, grâu fierb și vin, pentru a fi binecuvântate și sfîntite de preot. Apoi se duc acasă și pregătesc o cină la care îl invită pe cei dragi, în cinstea sfântului protector.

Cu ocazia sărbătorii familiale trebuie să fim prezenți la vecernie și a doua zi la utrenie și la Liturghie, toată familia să se împărtășească, bineînteles, cu pregătirea prealabilă prin post, rugăciuni și spovedanie. De aceea se lasă să se aducă pâine și vin – daruri liturgice – la biserică pentru binecuvântare. Pe alocuri încă se obișnuiește ca cei care au faimă să aducă la biserică două prosfore (pâini rotunde cu pecete pe deasupra): una pentru binecuvântare și alta pentru Liturghie. Dacă în viața noastră învățăm să-L

присутни на вечерната богослужба и следниот ден на утрената и Литургијата, целото семејство да се причести, се разбира, со претходна подготовка од пост, молитви и исповед. Токму затоа е и останато да се носи во црква леб и вино - литургиски дарови - за благословување. Во некои места сè уште постои обичај, оние кои имаат слава, да носат две просфори (округли лебови со печат одозгора) во црква: една за благословување, а другата за служење Литургија. Ако во нашиот живот научиме да Го славиме Бога секојдневно, тогаш има смисла да кажеме „вечна слава“ - т.е. вечно да го славиме Бог.

На славата треба да покажеме великолестност, која ќе ни стане секојдневие. Имено, треба да се научиме да бидеме дарежливи, да повикаме гости за славата, своите роднини, пријатели, соседи, ако имаме можност да одвоиме нешто и за најсиромашните, да не ја заборавиме ни Црквата. Бог нема потреба од нашите софри, па дури ни од нашите панагии, туку ние имаме потреба да бидеме великолестни, ние треба да станеме милосрдни и милостиви, ние треба да си спомнуваме на нашиот Бог и на близните. Во секој наш ближен да Го гледаме Христос, и преку односот кон близниот да се проверуваме себеси до каде сме.

Истото се однесува и на прославата на именденот. Црквата со векови ги слави имињата на старозаветните и новозаветните

slăvim pe Dumnezeu zilnic, atunci are sens să spunem „slavă veșnică“ – adică să-L slăvim pe Dumnezeu în veci.

De sărbători ar trebui să dăm dovadă de generozitate, care va deveni viața noastră de zi cu zi. Si anume, să învățăm să fim generoși, să invităm oaspeți la sărbătorire, rudele, prietenii, vecinii noștri, și dacă avem ocazia să punem deoparte ceva pentru cei mai săraci, să nu uităm nici de Biserică. Dumnezeu nu are nevoie de mâncărurile noastre, nici măcar de panagiile noastre, ci noi avem nevoie să fim generoși, trebuie să devenim milostivi și plini de compasiune, trebuie să ne amintim de Dumnezeu și de aproapele nostru. Să-L vedem pe Hristos în fiecare dintre cei apropiati nouă și prin atitudinea față de aproapele nostru să ne verificăm până unde am ajuns.

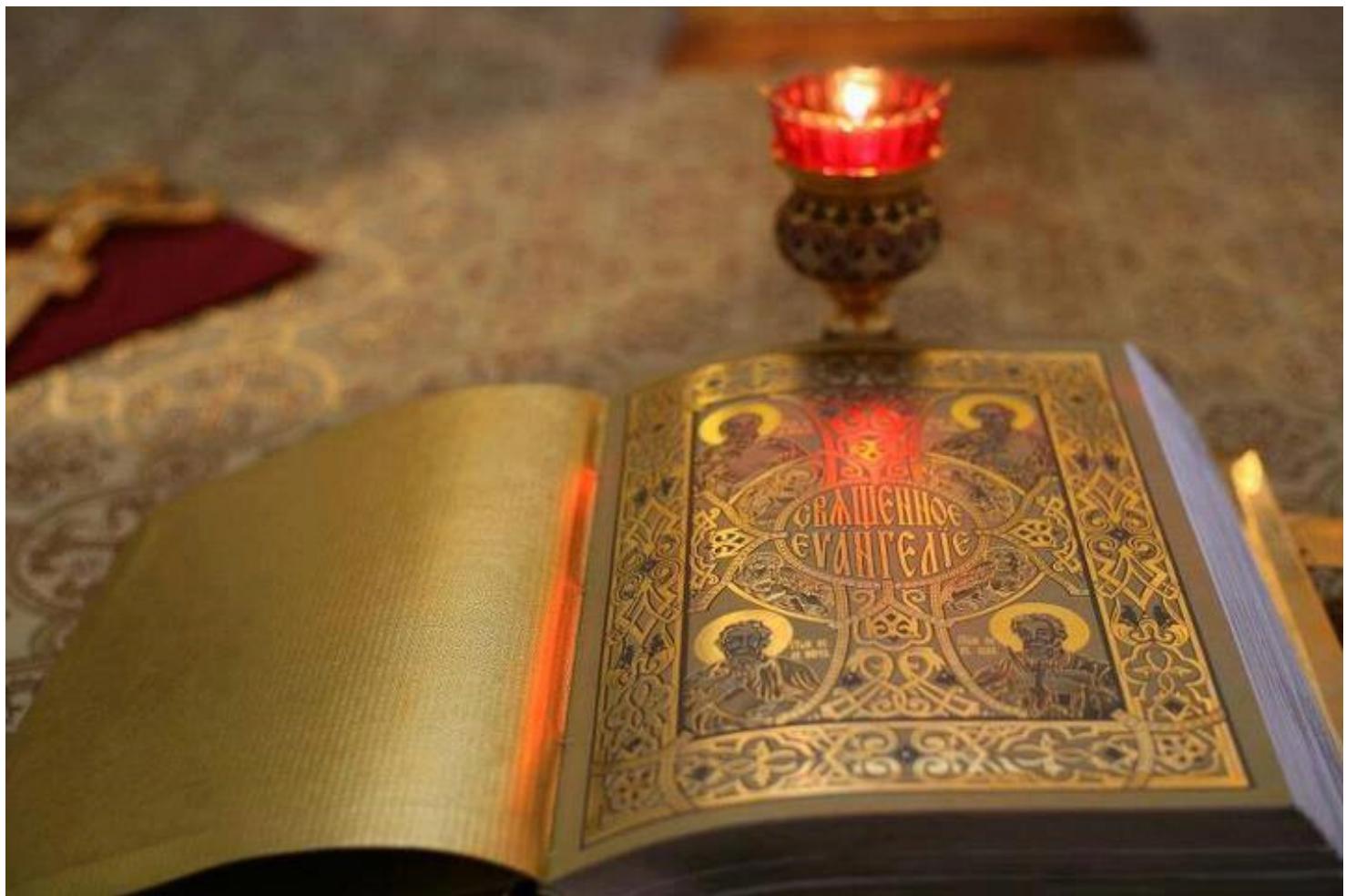
Același lucru este valabil și pentru celebrarea zilei onomastice. Biserica sărbătorește numele sfintilor Vechiului și Noului Testament de secole și în fiecare an își amintește de viețile și faptele lor, aşa că, atunci când îi spunem unei persoane să-ți fie veșnic numele, este același lucru cu a-i spune - să fii sfânt!

Numai aşa poate fi imortalizat numele nostru, iar acest lucru este posibil numai în Sfânta Biserică Ortodoxă, la Liturghie, cu ajutorul harului lui Dumnezeu, pe care îl primim prin Sfintele Taine (Sfânta Împărtășanie și Spovedanie).

Sarea lumii

În Sfânta Evanghelie, Domnul Hristos se

светители, и секоја година си спомнува за нивните животи и дела, па така, кога ќе му речеме на човек, да ти е вечно името, тоа е исто како да му велиме - да бидеш светител! Само така може името да ни се овековечи. А тоа е можно само во Светата Православна Црква, во Литургијата, со помош на Божјата благодат, која ја примаме преку Светите Таинства (Светата Причест и Исповед).

Солта на светот

Во Светото Евангелие Господ Христос им се обраќа на апостолите, а преку нив и нам, велејќи ни, дека ние сме солта на земјата. Зошто ја користи солта како метафора за христијаните? Затоа што солта има две својства. Првото е да дава вкус, без сол ниту едно јадење не е вкусно. Па така, и нашиот живот не би имал никаков вкус, ако немаше празници, домашни прослави, ако немаше цркви и манастири, ако немаше пост и молитви. Нашата вера ни го разубавува животот, му дава свежина, разновидност, му дава здрава насока, го прави нормален и природен, и го прави да има смисла и цел, да има вкус. А второто свойство на солта е тоа што солта заштитува од расипување и распаѓање. Ете, таква сол на земјата се нашите светители и нивните празници, таква сол е самата Света Црква.

adresează apostolilor, iar prin ei nouă, spunându-ne că suntem sarea pământului. De ce folosește sareea ca metaforă pentru creștini? Pentru că sareea are două proprietăți. Prima este de a da savoare, fără sare nici un fel de mâncare nu este gustos. La fel și viața noastră nu ar avea niciun gust, dacă nu ar fi sărbătorile, sărbătorile familiale, dacă nu ar fi biserici și mănăstiri, dacă nu ar fi post și rugăciuni. Credința noastră ne înfrumusețează viața, îi dă prospețime, diversitate, îi dă o direcție sănătoasă, o face normală și naturală și o face să aibă sens și rost, să aibă gust. Iar cea de-a doua proprietate a sării este aceea că sareea protejează împotriva deteriorării și a degradării. Iată, o astfel de sare pe pământ sunt sfintii noștri și celebrările lor, o astfel de sare este însăși Sfânta Biserică. Imaginează-vă, dacă Biserică nu ar exista, atunci viața noastră s-ar reduce la programul "acasă-muncă-acasă" și nu am avea unde să ne odihnim, unde să găsim mânăgiere, unde să plângem și să dobândim putere nouă pentru lupta zilnică. Când strămoșii noștri nu aveau frigidere, sărau toată carne, toată mâncarea pentru iarnă și aşa o uscau, ca să nu se strice și ca să reziste câteva luni. Așa cum sareea protejează împotriva degradării și a declinului (decăderii), tot aşa credința cu toate elementele ei protejează împotriva decăderii morale și a tuturor celorlalte

Замислете, ако не постоеше Црквата, тогаш животот ќе ни се сведеше на дома-работадома, и не ќе имавме каде да се одмориме, каде да добиеме утеша, каде да се исплачаме и да добиеме нова сила за секојдневната борба. Нашите претци кога немале фрижидери, сето месо, сета храна за зимница ја посолувале, и така ја сушеле, за да не се расипува и да трае повеќе месеци. Како што солта заштитува од расипување и распаѓање, така и верата со сите нејзини елементи заштитува од морално расипување, од сите други аномалии и искривувања кои ни се наметнуваат како нормални.

РАБОТИЛНИЦИ ЗА КРЕАЦИЈА ВО КАРАШ-СЕВЕРИН

Креативноста е посебен процес на учење, во кој имаме можност да ги откриеме нашите страсти, да донесуваме одлуки, слободно да се изразуваме. Мислам дека ние како луѓе сме многу поисполнети поради нашите страсти.

Во креативните работилници на Друштвото на Македонците од Романија, во Каиш-Северин, ги негуваме традициите учејќи ја честа на занаетите, создаваме различни

defecte и корупери care ni se impun ca normale.

De aceea, să ne iubim și să ne practicăm credința, să fim prezenti în bisericile și mănăstirile noastre și să-i permitem lui Dumnezeu să ne sărize viața cu har și să ne ferească de stricăciune și de o viață lipsită de gust.

Marian Mihajlov

Затоа да си ја сакаме и практикуваме верата, да бидеме присутни во нашите цркви и манастири и да му дозволиме на Бог да го посоли со благодат и нашиот живот и да не заштити од расипување и безвкусен живот.

Марјан Михајлов

ATELIERE DE CREAȚIE LA CARAŞ-SEVERIN

Creativitatea este un proces de învățare aparte, în care avem posibilitatea să ne descoperim pasiunile, să luăm decizii, să ne exprimăm liber. Cred că noi, ca oameni, suntem mult mai împliniți datorită pasiunilor.

În cadrul atelierelor de creație ale Asociației Macedonenilor din România, în Caraș-Severin, cultivăm tradițiile prin deprinderea unor meșteșuguri, creăm diferite obiecte de decor, toate fiind realizate manual.

În luna octombrie, am ales să pregătim o parte din produsele pe care le vom folosi în luna decembrie atunci când vom lucra ornamente

украсни предмети, а сето тоа е създадено рачно.

Во октомври одлучивме да подгответиме дел од производите кои ќе ги користиме во декември кога работиме на зимски украси.

Така направив венци од гранчиња, направив звезди од винова лоза, собрав шишарки и гранчиња, јаткасти плодови, костени, желади и суво овошје.

Можеме да кажеме дека октомври беше месец во кој ги подготвувавме материјалите за активностите што ќе ги реализираме во ноември и декември.

Во ноември работев со некои од членовите на Друштвото на Македонците во Романија, на чизмите во кои легендарниот лик Свети Никола им носи подароци на децата, во пресрет на празникот во кој се слави. Покрај тоа, децата уживаа и се забавуваа.

Исеков и изvezев со мотиви специфични за зимските празници што претстојат, неколку парчиња, кои на крајот ги сошив и формираав форми на чизми во кои можете да ставите мали подароци и слатки.

Децата на членовите на ДМР уживаа бидејќи и тие учествуваа во оваа активност.

Секој декември доаѓа со трошка магија. Тоа е еден од најубавите месеци во годината.

Овој месец во седиштето на Караж-Северин се собраа дел од членовите на Македонското друштво во Романија за да направат украси за зимските празници. За време на акцијата „Креативна работилница“ изработивме различни украси за украсување на седиштето, домовите на членовите но и за изработка на мали симболични подароци.

Децата изработија украси од природни производи, собрани во последниот месец од есента, - желади, лешници, ореви, костени, парчиња дрво, шишарки од ела, но и од лампиони и свеки. Работев и слики обоени во божиќни бои, кеси за подароци кои ќе ги поставиме под елката, но и перници со специфични мотиви за украсување.

Заедно слушавме и потпевнувавме песни на македонски јазик, разговаравме за македонските традиции за време на зимските празници.

Oana Simeria

pentru iarnă.

Așadar am împletit coronițe din nuiele, am făcut steluțe din viață-de-vie, am adunat conuri și crengute de brad, nuci, castane, ghinde, și fructe uscate.

Putem spune că luna octombrie a fost o lună în care am pregătit materialele pentru activitățile pe care urmează să le desfășurăm în luna noiembrie și decembrie.

În luna noiembrie am lucrat împreună cu o parte dintre membrii Asociației Macedonenilor din România, la cizmulițele în care personajul legendar Sfântul Nicolae aduce daruri copiilor, în ajunul sărbătorii în care este prăznuit. Pe lângă aceasta copiii s-au jucat socializând în limba macedoneană.

Am decupat și brodat cu modele specifice sărbătorilor de iarnă care urmează, câteva bucăți, pe care, la final, le-am cusut și am creat forme de cizmulițe în care se pot pune mici cadouri și dulciuri.

Copiii membrilor Asociației Macedonenilor din România s-au bucurat pentru că au participat și ei la această activitate.

Fiecare decembrie vine cu un strop de magie. Este una din cele mai frumoase luni din an. În aceasta lună, o parte dintre membrii Asociației Macedonenilor din România s-au adunat la sediul din Caransebeș pentru a face câteva ornamente pentru sărbătorile de iarnă. În cadrul acțiunii "Atelier de creație", am făcut diferite ornamente pentru a decora sediul, casele membrilor dar și pentru a face mici cadouri simbolice.

Copiii au făcut câteva ornamente din produse naturale, adunate în ultima lună din toamnă, - ghinde, alune, nuci, castane, felii de lemn, conuri de brad, dar și din globuri și lumânări. Am mai lucrat și la tablouri pictate în culorile Crăciunului, săculețe pentru cadourile care le vom așeza sub brad, dar și perne cu motive specifice, pentru decor.

Împreună am ascultat și rostit colinde în limba macedoneană, am vorbit despre tradițiile macedonene din perioada sărbătorilor de iarnă. Participarea la aceste ateliere este un bun prilej de cunoaștere între noi, membrii, și așteptăm cu nerăbdare să se desfășoare din nou.

Oana Simeria

2021			ОКТОМВРИ	31 ден
Д	Н	С	ЛИСТОПАД	
п	1	18	Преп. Евмениј Чудотворец; св. мч-чка Аријадна	
с	2	19	Св. мч-ци Трофим, Саватиј и Доримедонт	
	Н. 15 по Педесет. (по Воздвиж.) Гл. 8; В. Ев. 4; Лит.: Гал 2, 16-20; Мк 37			
н	3	20	Собор на сите македонски светители	
п	4	21	Оддание на Крстовден; св. ап. Кодрат	
в	5	22	Св. пр. Јона; свешт-мч. Фока Синополски; св. Петар Милостив	
с	6	23	Зачнување на св. Јован Крстител	
ч	7	24	Св. првомч-чка и рамноапостолна Текла Икониска	
п	8	25	Преп. Ефросинија; преп. Сергиј Радонешки	
с	9	26	† Упок. на св. ап. и ев. Јован Богослов; преп. Нил Калабриски	
	Н. 16 по Педесетница; Гл. 7; В. Ев. 5; Лит.: 2 Кор 6, 1-10; Лк 17			
н	10	27	Св. мч. Калистрат и др.; св. мч-чка Акилина	
п	11	28	Преп. Харитон Исповедник; св. пр. Варух; <i>Празник на РМ</i>	
в	12	29	Преп. Киријак Отшелник; св. Теофан Милостив	
с	13	30	Св. свешт-мч. Григориј Ерменски; св. Михаил Киевски	
ч	14	1	† Покров на Пресв. Богородица; св. Јован Кукузел	
п	15	2	Св. Андреј Јуродив; св. свешт-мч. Кипријан и мч-чка Јустина	
с	16	3	Св. свешт-мч. Дионисиј Ареолагит; преп. Јован Хозевит	
	Н. 17 по Педесетница Гл. 8; В. Ев. 6; Лит.: 2 Кор 6, 16-7, 1; Лк 26			
н	17	4	Св. свешт-мч. Еротеј; преп. Амон; преп. Павле Препрост	
п	18	5	Св. мч-чка Харитина; св. свешт-мч. Дионисиј Александриски	
в	19	6	† Св. ап. Тома; преп. нмч. Макариј	
с	20	7	Св. мч-ци Сергиј и Вакх; св. мч. Полихрониј	
ч	21	8	Преп. Пелагија; преп. Таиса; св. мч-чка Пелагија	
п	22	9	† Св. ап. Јаков Алфеев; св. праотци Авраам и Лот	
с	23	10	Св. Теофил Струмички; св. мч-ци Евлампиј и Евлампија	
	Н. 18 по Педесетница (на св. Отци од VII в.с.); Гл. 1; В. Ев. 7; Лит.: 2 Кор 9, 6-11; Лк 30			
н	24	11	Св. ап. Филип; преп. Теофан Нацртан	
п	25	12	Св. мч-ци Тарах, Пров и Андроник; преп. Козма Мајумски	
в	26	13	† Св. нмч-чка Злата Мегленска; св. мч-ци Карп и Папила	
с	27	14	Преп. Параксева (Петка) Епиватска	
ч	28	15	Преп. 40 Битолски нмч-ци; преп. мч. Лукијан Антиохиски	
п	29	16	Преп. мч. Лонгин Антиохиски; преп. Лонгин Печерски	
с	30	17	Св. пр. Осиј; св. Андреј Критски; св. Лазар Четиридневен	
	Н. 19 по Педесетница Гл. 2; В. Ев. 8; Лит.: 2 Кор 11, 31-12, 9; Лк 35			
н	31	18	† Св. ап. и ев. Лука; св. Константин Кавасила	

ОСТОМБРIE - BRUMĂREL

(31 de zile; ziua are 11 ore, noaptea 13 ore)

- 1 V (†) Acoperământul Maicii Domnului; Sf. Ap. Anania; Sf. Cuv. Roman Melodul;
† Sf. Cuv. Iosif și Chiriac de la Bisericani
- 2 S Sf. Sfințit Mc. Ciprian; Sf. Mc. Iustina fecioara
- 3 D Sf. Sfințit Mc. Dionisie Areopagitul; Sf. Mc. Teocist
Duminica a 19-a după Rusalii ; Ap. 2 Corinteni 11, 31-31; 12, 1-9; Ev. Luca 6, 31-36
(*Predica de pe munte - Iubirea vrăjmașilor*); glas 6, voscр. 4
- 4 L Sf. Sfințit Mc. Ierotei, episcopul Atenei
- 5 M Sf. Mc. Haralina; † Sf. Cuv. Daniil și Misail de la Mănăstirea Turnu
- 6 M Sf. Ap. Toma; Sf. Mc. Erotiada
- 7 J † Sf. Mari Mc. Serghei și Vah; Sf. Mc. Julian preotul, Chesarie diaconul și Polihronie
- 8 V Sf. Cuv. Pelaghia și Taisia
- 9 S Sf. Ap. Iacob al lui Alfeu; Sf. Cuv. Andronic și Atanasia
- 10 D Sf. Mc. Evlampie și sora lui, Evlampia; Sf. Cuv. Vasian și Teofil Mărturisitorul
Duminica a 20-a după Rusalii (*Învierea fiului văduvei din Nain*); Ap. Galateni 1,
11-19; Ev. Luca 7, 11-16; glas 7, voscр. 5
- 11 L Sf. Ap. Filip, unul dintre cei 7 diaconi; Sf. Ier. Teofan Mărturisitorul, episcopul Niceei
- 12 M Sf. Mc. Prov, Tarah și Andronic; Sf. Ier. Cosma, episcopul Maiumei
- 13 M † Aducerea moaștelor Sfântului Apostol Andrei la Iași;
Sf. Mc. Carp, Papil, Agatodor, Agatonica și Florentie
- 14 J † Sf. Cuv. Parascheva de la Iași; Sf. Mc. Nazarie, Ghervasie, Protasie și Chelsie
- 15 V Sf. Sfințit Mc. Luchian preotul din Antiohia
- 16 S Sf. Mc. Longhin Sutășul
- 17 D Sf. Proroc Oseea; Sf. Cuv. Mc. Andrei Criteanul
Duminica a 21-a după Rusalii (*a Sf. Părinți de la Sinodul al VII-lea Ecumenic;*
Pilda Semănătorului); Ap. Galateni 2, 16-20; Tit 3, 8-15; Ev. Luca 8, 5-15; Ioan
17, 1-13; glas 8, voscр. 6
- 18 L Sf. Ap. și Evangelist Luca; Sf. Mc. Marin cel Bătrân
- 19 M Sf. Proroc Ioil; Sf. Mc. Uar; Sf. Cleopatra; Sf. Cuv. Ioan de la Rila
- 20 M Sf. Mare Mc. Artemie; Sf. Cuv. Gherasim din Chefalonia
- 21 J † Sf. Cuv. Mărturisitori: Visarion și Sofronie; Sf. Mc. Oprea; Sf. Preot Mărturisitori:
Ioan din Galați și Moise Macinici din Sibiel; Sf. Cuv. Ilarion cel Mare
- 22 V Sf. Ier. Averchie, episcopul Ierapolei, cel întocmai cu Apostolii; Sf. 7 tineri din Efes
- 23 S Sf. Ap. Iacob, rudenia Domnului; întâiul episcop al Ierusalimului; Sf. Cuv. Macarie Romanul
- 24 D Sf. Mare Mucenic Areta; Sf. Mc. Marcu, Sotiriu și Valentin
Duminica a 23-a după Rusalii; Ap. Efeseni 2, 4-10; Ev. Luca 8, 26-39
(*Vindecarea demonizaților din înființul Gherghesenilor*); glas 1, voscр. 7
- 25 L Sf. Mc. Marcius și Martirice, Sf. Tavita
- 26 M † Sf. Mare Mc. Dimitrie, Izvorătorul de Mir
- 27 M † Sf. Cuv. Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor (*ale căruia
moaște se află în Catedrala Patriarhală*); Sf. Mc. Nestor
- 28 J † Sf. Ier. Iachint, mitropolitul Țării Românești;
Sf. Mc. Terentie, soția sa, Neonila și cei 7 fii;
Sf. Ier. Firmilian, episcopul Cezareei Capadociei
- 29 V Sf. Cuv. Mc. Anastasia Romana; Sf. Cuv. Avramie și Maria, nepoata sa
- 30 S Sf. Sfințit Mc. Zenovie, episcopul Cilicei, și sora sa, Zenovia; Sf. Ap. Cleopa
- 31 D Sf. Ap. Apelie, Stahie, Amplie, Urban, Aristobul și Narcis; Sf. Mc. Epimah
Duminica a 22-a după Rusalii (*Bogatul nemilostiv și săracul Lazar*); Ap.
Galateni 6, 11-18; Ev. Luca 16, 19-31; glas 2, voscр. 8

2021

НОЕМВРИ

30 дена

СТУДЕН

д	н	с	
п	1	19	† Преп. Прохор Пчињски; прен. мошти на св. Јован Рилски
в	2	20	Св. вмч. Артемиј; преп. Герасим Кефалониски
с	3	21	† Преп. Иларион Мегленски; преп. Иларион Велики
ч	4	22	Св. Аверкиј Ераполски; преп. Лот Египетски
п	5	23	† Св. ап. Јаков брат Господов; св. Игнатиј Цариградски
с	6	24	Св. мч. Аreta; св. мч-ка Синклитикија (Задушница)

Н. 20 по Педесетница; Гл. 3; В. Ев. 9; Лит.: Гал 1, 11-19; Лк. 83

н	7	25	Св. мч-ци Маркијан и Мартириј; св. Тавита
п	8	26	Св. вмч. Димитриј Солунски – Митровден
в	9	27	† Св. мч. Нестор; св. Прокла Клаудија
с	10	28	Св. мч-ка Параксева Икониска; св. Димитриј Ростовски
ч	11	29	Преп. мч-ка Анастасија Римјанка
п	12	30	Св. ап. Клеопа и др.; св. мч-ци Зиновиј и Зиновија
с	13	31	Св. ап-ли Стахиј, Амплиј, Урван, Наркис, Апелиј и Аристовул

Н. 21 по Педесетница; Гл. 4; В. Ев. 10; Лит.: Гал 2, 16-20; Лк. 38

н	14	1	† Св. бесребр. Козма и Дамјан; преп. мч. Јаков Костурски
п	15	2	Св. мч-ци Акиндин, Пигасиј, Автониј и др.
в	16	3	† Обнов. на храмот на св. вмч. Георгиј во Лида – Гурѓиц
с	17	4	Преп. Јоаникиј Велики; св. свешт-мч-ци Никандар и Ермеј
ч	18	5	Св. мч-ци Галактион и Епистима
п	19	6	Св. Павле Цариградски; преп. Варлаам Чудотворец
с	20	7	Св. 33 Мелитински мч-ци; св. мч-ка Тесалоникија

Н. 22 по Педесетница; Гл. 5; В. Ев. 11; Лит.: Гал 6, 11-18; Лк. 39

н	21	8	Собор на св. архангел Михаил; св. Ангел Лерински
п	22	9	† Преп. Матрона; св. Нектариј Егински; преп. Јован
в	23	10	Св. ап-ли Олимп, Ераст, Кварт, Родион, Сосипатар и Терциј
с	24	11	† Св. вмч-ци Мина, Виктор и Викентиј; преп. Теодор Студит
ч	25	12	Св. Јован Милостив; преп. Нил Синајски; св. пр. Ахиј
п	26	13	† Св. Јован Златоуст; преп. мч. Дамаскин
с	27	14	† Св. ап. Филип; св. Григориј Палама; св. цар Јустинијан (Божји поклади)

Н. 23 по Педесетница; Гл. 6; В. Ев. 1; Лит.: Ефес 2, 4-10; Лк. 53

н	28	15	Св. мч-ци Гуриј и др.; преп. Паисиј Велич. (Божиќен пост)
п	29	16	† Св. ап. и ев. Matej; преп. Сергиј Малопинешки
в	30	17	Св. Григориј Неокесариски; преп. Никон Радонешки

NOIEMBRIE - BRUMAR

(30 de zile; ziua are 10 ore, noaptea 14 ore)

1 L	Sf. doctori fără de arginți Cosma și Damian, cei din Asia
2 M	Sf. Mc. Achindin, Pigasie, Aftonie, Elpifidor și Anempodist
3 M	Sf. Sfinții Mc. Achepsima, Iosif și Aitala; Așezarea moaștelor Sf. Mare Mc. Gheorghe în Lida
4 J	Sf. Cuv. Ioanchie cel Mare; Sf. Cuv. Gheorghe Mărturisitorul din Drama
5 V	Sf. Mc. Galaction și Epistimia
6 S	Sf. Ier. Pavel Mărturisitorul, patriarhul Constantinopolului; Sf. Cuv. Luca din Sicilia
7 D	Sfinții 33 de Mucenici din Melitina; Sf. Cuv. Lazăr din Muntele Galisiei Duminica a 24-a după Rusalii; Ap. Efeseni 2, 14-22; al Arhanghelilor: Evrei 2, 2-10; Ev. Luca 8, 41-56 (<i>Invierea fiicei lui Iair</i>); al Arhanghelilor: Luca 10, 16-21; glas 5, voscrr. 11 †) Soborul Sf. Arhangeli Mihail și Gavril și al tuturor cereștilor puteri
9 M	†) Sf. Ier. Nectarie de la Eghina; Sf. Mc. Claudiu, Castor, Sempronian și Nicostrat; Sf. Mc. Onisifor și Porfirie; Sf. Cuv. Matrona
10 M	Sf. Ap. Olimp, Rodion, Sosipatru, Erast, Terju și Cvart; Sf. Mc. Orest
11 J	† Sf. Mare Mc. Mina; Sf. Mc. Victor, Vichentie și Stefanida; Sf. Cuv. Teodor Studitul
12 V	Sf. Ier. Ioan cel Milostiv, patriarhul Alexandriei; †) Sf. Martiri și Mărturisitori Năsăudenii: Atanasie Todoran din Bichigiu, Vasile din Mocod, Grigorie din Zagra și Vasile din Telciu; Sf. Cuv. Nil Pustnicul
13 S	†) Sf. Ier. Ioan Gură de Aur, arhiepiscopul Constantinopolului, și mama sa, Sf. Antuza
14 D	Sf. Ap. Filip, unul dintre cei 12 Apostoli; Sf. Ier. Grigorie Palama, arhiepiscopul Tesaloniciului (<i>Lăsatul secului pentru Postul Nașterii Domnului</i>) Duminica a 25-a după Rusalii; Ap. Efeseni 4, 1-7; Ev. Luca 10, 25-37 (<i>Pilda samarineanului milostiv</i>); glas 4, voscrr. 10 †) Sf. Cuv. Paisie de la Neamț; Sf. Mc. și Mărturisitori: Gurie, Samona și Aviv diaconul (<i>Inceputul Postului Nașterii Domnului</i>)
15 L	Sf. Ap. și Evangelist Matei
16 M	Sf. Ier. Grigorie Taumaturgul, episcopul Neocezareei și Gheneadie, patriarhul Constantinopolului; Sf. Cuv. Lazar Zugravul
17 M	Sf. Mc. Platon, Roman și Zaheu
18 J	Sf. Proroc Avdie; Sf. Mc. Varlaam
19 V	Sf. Prooroc Avdie; Sf. Mc. Varlaam
20 S	Înainte-prăznuirea intrării în biserică a Maicii Domnului; †) Sf. Cuv. Grigorie Decapolitul; Sf. Mc. Dasie; Sf. Ier. Proclu, arhiepiscopul Constantinopolului
21 D	(†) Intrarea în Biserică a Maicii Domnului (<i>Dezlegare la peste</i>) Duminica a 26-a după Rusalii; Ap. Efeseni 5, 9-19; Ev. Luca 12, 16-21 (<i>Pilda bogatului căruia i-a rodit tarina</i>); glas 5, voscrr. 11
22 L	Sf. Ap. Filimon, Arhip, Onisim și Apfia; Sf. Mc. Cecilia
23 M	† Sf. Cuv. Antonie de la Iezerul Vâlcii; Sf. Ier. Amfilohie, episcopul Icoanei, și Grigorie, episcopul Acragandelor (<i>Dezlegare la peste</i>)
24 M	Sf. Sfinții Mc. Clement, episcopul Romei și Petru, episcopul Alexandriei
25 J	<i>Odobania praznicului Intrării în Biserică a Maicii Domnului;</i> † Sf. Mare Mc. Ecaterina; Sf. Mare Mc. Mercurie (<i>Dezlegare la peste</i>)
26 V	Sf. Cuv. Alipie Stâlpnicul, Nicon și Stelian Paflagonul
27 S	Sf. Mare Mc. Iacob Persul; Sf. Cuv. Natanael și Pinufrie (<i>Dezlegare la peste</i>)
28 D	Sf. Cuv. Mc. Stefan cel Nou; Sf. Mc. Irinah (<i>Dezlegare la peste</i>) Duminica a 30-a după Rusalii; Ap. Coloseni 3, 12-16; Ev. Luca 18, 18-27 (<i>Dregătorul bogat - Păzirea poruncilor</i>); glas 6, voscrr. 1
29 L	Sf. Mc. Paramon și Filumen; Sf. Cuv. Pitirun
30 M	†) Sf. Ap. Andrei, cel întâi chemat, Ocrotitorul României; †) Sf. Ier. Andrei Șaguna, mitropolitul Transilvaniei; Sf. Ier. Frumentie, episcopul Etiopiei (<i>Dezlegare la peste</i>)

2021			ДЕКЕМВРИ	31 ден
Д	Н	С	СНЕЖНИК	
С	1	18	Св. мч. Платон; св. мч-ци Роман и Варул	
Ч	2	19	Св. пр. Авдий; св. Варлаам и Йоасаф	
П	3	20	Претпраз. на Воведение; преп. Григориј Декаполит	
С	4	21	Воведение на Пресвета Богородица – Пречиста	
Н. 24 по Педесетница; Гл. 7; В. Ев. 2; Лит.: Ефес 2, 14-22; Лк. 66				
Н	5	22	Св. Калист Цариградски; св. мч-чка Кикилија	
П	6	23	Св. Амфилохиј Икониски; св. Александар Невски	
В	7	24	† Св. вмч-ци Екатерина и Меркуриј	
С	8	25	Одд. на Вовед; св. Климент Охрид; св. свешт-мч. Климент Рим.	
Ч	9	26	† Преп. Алимпий Столпник; св. вмч. Георгиј; преп. Стилијан	
П	10	27	Св. мч. Јаков Персијанец; преп. 17 Индиски мч-ци	
С	11	28	† Св. 15 Тивериополски свешт-мч-ци; св. мч. Христо	
Н. 25 по Педесетница; Гл. 8; В. Ев. 3; Лит.: Ефес 4, 1-6; Лк. 71				
Н	12	29	Св. мч. Парамон и др. 370 со него; св. Урбан Македонски	
П	13	30	Св. ап. Андреј Првоповикан; св. Фрументиј Етиопски	
В	14	1	Св. пр. Наум; св. Филарет Милостив	
С	15	2	Св. пр. Авакум; преп. Порфириј Кавсокаливит	
Ч	16	3	Св. пр. Софониј; св. Јован Молчалник; преп. Теодул	
П	17	4	† Св. вмч-чка Варвара; св. Јован Дамаскин	
С	18	5	† Преп. Нектариј Битолски; св. Сава Осветен	
Н. 26 по Педесетница; Гл. 1; В. Ев. 4; Лит.: Ефес 5, 8-19; Лк. 85				
Н	19	6	Св. Николај Мирликијски Чудотворец; св. Николај Патарски	
П	20	7	Св. Амвросиј Милански; преп. Григориј Молчалник	
В	21	8	Св. ап-ли Состен, Аполос и др.; преп. Патапиј Тиваидски	
С	22	9	Зачнување на св. Ана; св. Софрониј Кипарски	
Ч	23	10	Св. мч-ци Мина, Ермоген и Евграф; преп. Тома	
П	24	11	Преп. Даниил Столпник; преп. Лука Нов Столпник	
С	25	12	† Св. Спиридон Чудотворец; преп. Герман Алјаски	
Н. 27 по Педесетница (на св. Праотци); Гл. 2; В. Ев. 5; Лит.: Кол 3, 4-11; Лк. 76				
Н	26	13	Св. мч-ци Евстратиј, Авксентиј, Евгениј, Мардариј и Орест	
П	27	14	Св. мч-ци Тирс, Левкиј и Калиник; св. мч-ци Филимон и др.	
В	28	15	† Св. свешт-мч. Елефтериј Илирски; св. Стефан Сурошки	
С	29	16	Св. пр. Ареј; св. царица Теофанија; св. Николај Цариградски	
Ч	30	17	Св. пр. Даниил и 3-те момчиња – Ананиј, Азариј и Мисаил	
П	31	18	Св. мч. Севастијан и др.; св. Модест Ерусалимски	

Друштвото на Македонците од Романија купува традиционални македонски објекти односно објекти како: народни носии (чорапи, елеци, кошули, опинци, појаси, фоти и слично) објекти за домакинството (разбој за ткаење, килими, рачни работи везени, чејз и сл) како и мал и голем традиционален намештај од домакинството на македонците (сандак за чеиз, кебиња, маси, столици и слично). Повеќе информации можете да најдете во просториите на Друштвото во Букурешт, ул. Томас Масарик, бр.29, сек.2, телефон за верски 021-212.09.22 или 0722.251.947.

Редакција

Asociația Macedonenilor din România achiziționează diverse obiecte tradiționale macedonene, cum ar fi: costume tradiționale (ciorapi, ilicuri, cămăși, opinci, bete, fote, etc.), obiecte de uz casnic (război de țesut, chilimuri, covoare, pături, etc.), precum și mic și mare mobilier tradițional gospodăriilor macedonene (ladă de zestre, paturi, mese, scaune și altele). Mai multe informații pot fi aflate la sediul din București, strada Thomas Masaryk, nr. 29, sector 2, telefoane de contact: 021-212.09.22 sau 0722.251.947.

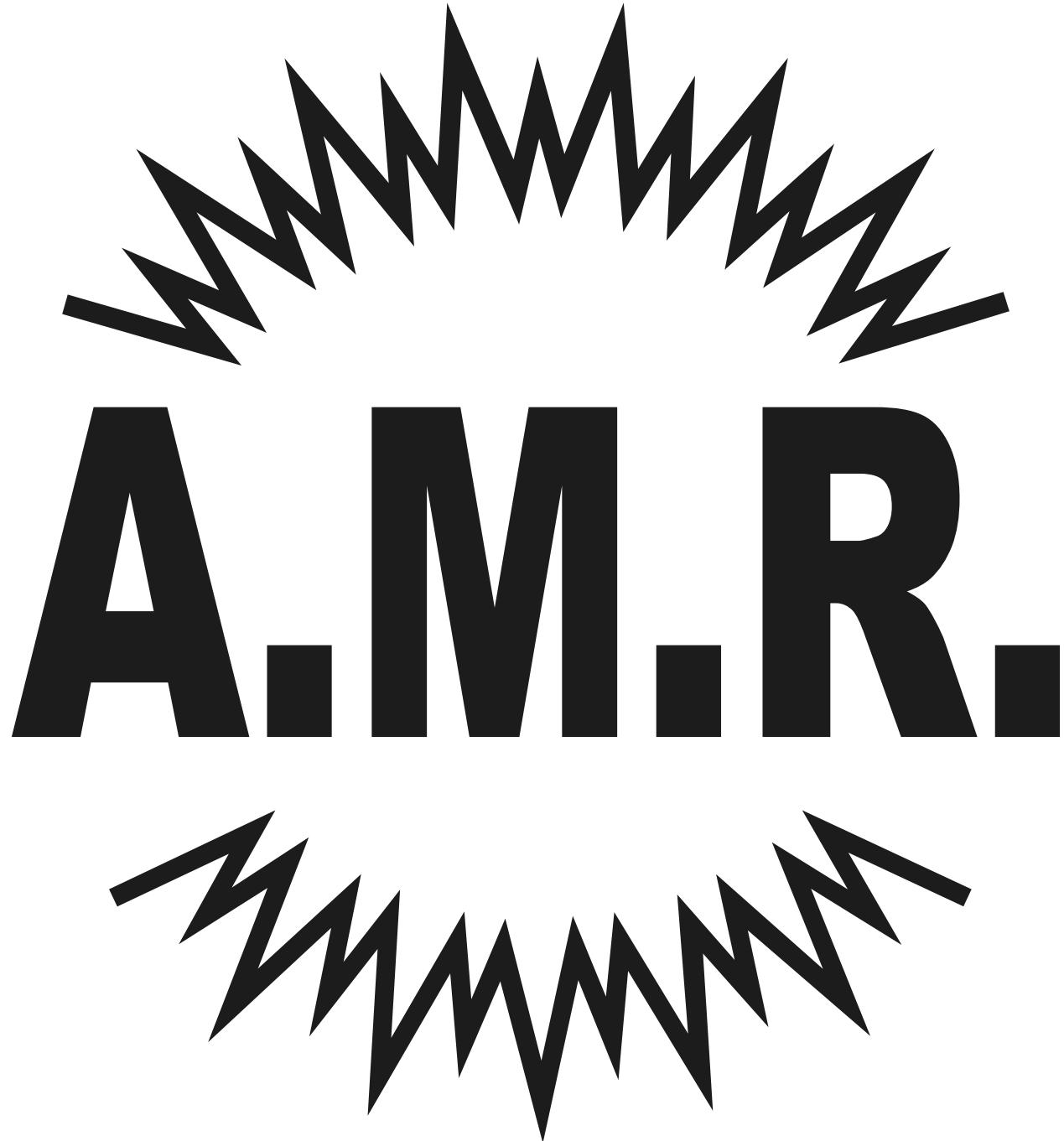
Redacția

CONTINUT :

Есенски традиции	2–9
Македонски фолклор, Галичник	9–33
Фестивал Александру Мачедонски	31–34
Една година мандат	35–39
21 година ДМР	39
ДМР Темишвар	40–41
Спомен Тоше Проески	41–43
Национални малцинства миграции и безбедност	43–44
Златно Славејче	45–49
Македонски верски традиции и обичаи	50–54
ДМР Караш Северин	54–55
Православен календар	56–58
Огласи	59

СОДРЖИНА

Tradiții de Toamna	2–9
Folclor macedonean, Galichnik	9–33
Festival Alexandru Macedonski	31–34
Un an de mandat	35–39
21 de ani AMR	39
AMR Timișoara	40–41
Amintire Toše Proeski	41–43
Minoritățile naționale migrație și securitate	43–44
Privighetoarea da aur	45–49
Tradiții și obiceiuri religioase macedonene	50–54
AMR Caraș Severin	54–55
Calendar orthodox	56–58
Anunțuri	59

Publicație editată de Asociația Macedonenilor din România, cu sprijinul Guvernului României - Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului României

Публикација издадена од Друштвото на Македонците во Романија—со подршка на Владата на Романија - Сектор за меѓуетнички односи во рамките на Генералниот секретаријат на Владата на Романија

ISSN: 1582-831x

COMITETUL DE REDACȚIE

Redactor Șef: Mihajlov Marjan
Redactor: Rogobete Cristescu Laura Elen

Tehnoredactare computerizată: Rogobete Cristescu Laura Elen
contact@asociatia-macedonenilor.ro

www.asociatia-macedonenilor.ro
Facebook: Asociatia Macedonenilor din Romania

SEDIUL SOCIAL AL ASOCIAȚIEI:

București, sector 2, strada Thomas Masaryk, nr. 29
Telefon: 021-212.09.22
Fax: 021-212.09.23
asmacedonenilor@yahoo.com.sg

AU COLABORAT LA REALIZAREA ACESTUI NUMĂR:

- Pîrvulescu Elena Daniela
- Ghimboasa Patricia Violeta
- Todorovski Katerina
- Simeria Oana Nicoleta